National Library 56253
Gen. Acquisitions Section
Ottawa, Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque Nationale
DEC 28 1977

Second class mail registration number — 1089.

VABA EESTLANE

25 1952

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

Nr. 92 (2439) XXVI aastakäik — Teisipäeval, 13. detsembril 1977 — Tuesday, December 13, 1977 — Üksiknumbri hind 35 centi

Eesti loodusvarade julm hävitamine

Põlevkivitööstus peaks alluma Helsingi kokkuleppele

STOKHOLM (EPL) — Põlevkivitööstus Soome lahe lõunarannikul on äratanud tähelepanu ka Soomes, eane kõike keskkonda rikkuvate kaasnähtuste tõttu, mille mõju ulatub ka Soome rannikule. Tavaliselt ei käsitle soome ajakirjandus Soome lahe lõunakalda teemasid, kuna need on poliitiliselt „õrnad". Sedapuhku on ajaleht Turun Sanomat 7. 11. 77 siiski avaldanud artikli „Põleva kivi kiusatus" Juhan Kristjan Talve sulest.

Artikli alguses juhitakse tähelpanu 18 eesti teadusmehe UNO-le saadetud kirjale. Selle järel antakse ülevaade põlevkivivarude asupaigast ja ulatusest. Autor märgib: „Varude rikkus ja kergesti kättesaadavus meelitab raiskama".

Maavarasid tuleks töödelda nii, et võimalikult vähesest toorainest saadakse võimalikult palju produkte.

See ei toimu praegu Eestis ja sellest sugenevad suured kahjustused õhu ja vee puhtuse vastu. Kaevandusest tulev vesi puudutab ka Soome rannikut.

Artikkel annab ülevaate põlevkivi kaevamisest iseseisvuse ajal. 1939 kaevati 1,7 miljonit tonni, millest saadi 180 000 tonni õli. 1975 kaevati saadud andmetel 28,5 miljonit tonni. Põlevkivi kasutatakse peamiselt kahe soojusjõujaama kütteks. Eesti on praegu — võrreldes elanike arvuga — üks suurimaid elektrienergia tootjaist. 1975 toodeti 16,7 miljardi kilovatttundi (Soome kulutas samal ajal 29 miljardi kilowatt-tundi).

60% toodetud energiast tarvitatakse Leningradis, Lätis, Leedus ja Valge-Venes.

Varem arvati, et varud jätkuvad 200 aastaks, neid on u. 10 miljardi tonni. Praeguse kaevamisetempo juures lüheneb see aeg mitmekordselt. Eestlastel endil pole midagi öelda põlevkivi kaevamise ja kasutamise kohta. See on nn. üleliiduline probleem ja allub otse Moskvale. Eestlaste vaatekohad maa loodusvarade kasutamise kohta lükatakse üleliiduliste taotluste nimel kõrvale.

Kõrvalprobleemiks on asjaolu, et eesti tööjõust ei jätku põlevkivitööstusele.

Kohtla-Järve ja Sillamäe kaevanduslinnad on praegu tegelikult vene rahvastikuga.

Kaevamistöö tempo kiirustamine mõjub halvasti Eesti rahvastikulisele koostisele.

Toolsel kavatsetakse hakata kaevama ka fosforiiti. Selle juures kõrvaldatakse maa pealispind, mis proovide järgi otsustades sisaldab uraani. See võib saada ohtlikuks elanikele ja enne kõike põhjaveele.

Kavatsetakse ehitada senisele kahele lisaks veel kolmas suur jõujaam. Neid plaane ei tohi Eestis arvustada. Negatiivne kriitika saab „natsionalistliku" pitseri, milles on süüdistatud mitmeid N. Liidu vähemusrahvuseid.

Ilalgi pole natsionalismis süüdistatud venelasi — kuna nad on enamuses Moskvas ja määravad.

Olukord ei vasta nendele põhimõtetele, mis valitsevad praegu ametlikult UNO-s. Vastava deklaratsiooni järgi on igal rahval ainuõigus tema maa-alal olevatele loodusvaradele. N. Liit kuulutab väljaspoole, et liiduvabariigid on suhteliselt iseseisvad — aga see ei kehti eestlaste ega nende loodusvarade kohta.

18 teadusmehe kirjas juhitakse tähelpanu Helsingi kokkuleppele. Selles väidetakse muuseas, et miljöökaitse ja loodusvarade ratsionaalne kasutamine praeguste ja tulevaste sugupõlvede kasuks on väga oluline ülesanne.

Samas väidetakse, et tähtsamad miljöökaitseküsimused tuleb otsustada rahvusvaheliselt.

Teadlased on tõdenud, et põlevkivi ja fosforiidikaevanduste miljöömõjud ulatuvad kogu Läänemere ruumi. Sellega peaks need probleemid alluma Helsingi kokkuleppes ettenähtud menetlustele, lõpetab artikli autor.

USA Aafrikas pealtvaatajaks

Keeldub relvade saatmisest N. Liidu vastastele

LONDON — Poliitiliste vaatlejate hulgas äratab imestust, et Ühendriigid jäävad Aafrika sündmuste suhtes pealtvaatajaiks ning ei abista Aafrika marksistlike riikide vastu võitlevaid riike oma relvadega. Mõni aeg tagasi katkestas Somaalia oma vahekorrad N. Liiduga ja saatis venelased maalt välja, millele järgnes Somaalia sõda Abessiiniaga, kes võitleb vene relvaabi ja Kuuba nõuandjate toetusel. Arvati, et Washington hakkab nüüd oma relvadega toetama Somaaliat, kes likvideeris ka venelaste kasutusesse antud mereväebaasi, kuid ameeriklased ei ole seni midagi teinud Somaalia abistamiseks.

Umbes samasugune probleem esineb Lääne-Aafrika riigis Gineas, kus Sekou Toure marksistlik valitsus andis venelaste kasutusesse õhujõudude baasid, kust venelased sooritasid oma luurelendusid Lõuna-Atlandi aladele.

Ühendriikide diplomaadid esitasid selle teguviisi vastu pidevalt proteste, kuid Ginea valitsus lükkas need kategooriliselt tagasi.

Mõned kuud tagasi sündis aga Gineas ootamatu muudatus. Valitsus keelustas venelastele oma lennuväljade kasutamise ning pöördus Ühendriikide poole abi saamiseks. Külma sõja perioodil oleksid ameeriklased selle võimaluse kohe ära kasutanud venelaste täielikuks väljalülitamiseks ja Gineale abi pakkunud.

kuid Valge Maja on seni jäänud passiivsele ja äraootavale seisukohale,

mida seletatakse sellega, et Toure on rakendanud oma riigis diktaatorliku rezhiimi ja selle rezhiimi abistamine ei sobi kokku Carteri inimõiguste poliitikaga.

Sadati „õppetund" N. Liidule

Kommunistlike riikide kultuurikeskused maalt välja

KAIRO — Egiptuse president Sadat sooritas uue dramaatilise diplomaatilise sammu, tehes N. Liidule ja Ida-Euroopa kommunistlikkudele riikidele korralduse oma konsulaatide ja kultuuriliste keskuste sulgemiseks Egiptuses. President Sadat mainis, et ta tahab selle aktsiooniga „anda õppetunni" N. Liidule, kes on asunud oma poliitiliste manöövritega president Sadati rahuaktsiooni takistama.

Egiptuse peaminister mainis presidendi sammu kommenteerides, et need konsulaadid ja kultuurilised keskused on tegelenud aastate kestel kommunistliku propaganda levitamisega.

Peale N. Liidu tulevad veel sulgemisele nelja Ida-Euroopa kommunistliku riigi konsulaadid ja kultuurilised tsentrumid.

Süüria president Hafez Assad on alustanud suuremat diplomaatilist ofensiivi, et pidurdada sepraatrahu tegemist Iisraeli ja Egiptuse vahel. Assad'i esimeseks sammuks oli reisi sooritamine Saudi Araabiasse, et mõjutada sealset juhtkonda oma majandusliku abi piiramiseks Egiptusele.

Õlirikas Saudi Araabia on koos Jordaaniaga säilitanud Iisraeli ja Egiptuse lähenemise suhtes mõõdukama ja leplikuma seisukoha, mis ei ühtu sõjakate Araabia riikide seisukohtadega.

Etnilised ajakirjanikud jõulupeol

Laupäeval toimus New Canadian Publications presidendi Stan Martyni poolt korraldatud vastuvõtt Toronto etnilistele ajakirjanikele ja teistele sõpradele Sir Nicholas restorani mugavas ruumis. Ligemale 100 osavõtja hulgas oli külalistena minister Larry Grossman, endine keskvalitsuse minister dr. S. Haidasz, Ontario valitsuse endine liige A. Grossman, parlamendiliige Nicholson ja teisi. Kirjalikud tervitused oli saatnud Kanada peaminister P. E. Trudeau ja riigisekretär Roberts.

Kavalises osas dr. S. Haidasz tutvustas külalisi. L. Grossman tõi Ontario peaministrilt W. Daviselt ja eneselt jõulutervitusi, misjärel S. Martyn pidas pikema kõne oma kavatsustest ja lootustest uuel aastal.

Koosviibimisest võtsid osa ka „Vaba Eestlase" peatoimetaja K. Arro ja toimetaja H. Oja.

Wintario uued võidud

Neljapäeval, 8. dets. toimunud Wintario loterii loosimisel langesid viis 100.000-dollarilist peavõitu pileteile nr. 61341 seerias 55, nr. 49063 seerias 25, nr. 48968 seerias 55, nr. 51858 seerias 25 ja nr. 96000 seerias 07. Kokku loositi välja 62.370 võitu kogusummas 2.505.600 dollari väärtuses.

E. Etnograafiilise Ringi rahvakunsti õhtul oli üheks väljapanekute osaks Manivald Aesma puutööd. Erilist tähelepanu leidsid valgest puidust veimevakad, kuhu Heiki Sillaste on koha leidnud. Tema kõrval meister M. Aesma. Foto: Tommy Tomson

Jõuluvana külastas eesti täienduskooli

Pühapäeva pärastlõunal toimus Eesti Majas T. E. S. Täienduskooli jõulupuu, kus rohke õpilaspere koos oma vanematega veetsid paar jõulumeeleolulist tundi kuni jõuluvana tuligi kohale ja jagas kõikidele headele lastele kingitusi.

Pidulik koosviibimine algas ühislauluga „Et tulge, oh lapsed", misjärgi piiskop Karl Raudsepp pidas jõulupalvuse. Ta ütles, et jälle räägitakse lapsepõlvest alates kuuldud sõnumit jõululapse sünnist. Taevas läheneb jõuluöö inimesele mil taeva kõne sai teoks ja Jumal tuli inimeste keskele võttes omale abitu lapse kuju. See on valluta nud kogu maailma, kuna kõik vastased on mulda kadunud. Jõulude ajal andis Jumal maailmale oma poja.

Pärast teist ühislaulu õpilaskoor L. Aruvalla juhatusel laulis kolm jõululaulu, II klassi õpilased Liisa-Kai Kald, Sandra Kasturi ja Ingrid Kängsepp deklameerisid „Oodatud jõuluvana", eriklasside õpilased laulsid kaks laulu päkapikkudest, Thomas Olvet esitas klaveril „Pronkskaru",

III klassi õpilased Lisa Abe ja Hillar Sõrra lugesid ette oma kirjad jõuluvanale,

I klassi õpilased laulsid „Väike trummimees", VI klassi õpilased Iisa Lindström, Erik Luiker ja Linda Tiido deklameerisid „Soov jõuluõhtul" ja Eve Teder esitas klaveril „Ustav mänd".

Teises osas oli Hella Leivati ühevaatuseline lastenäidend „Jõulutaadi tulek". See oli tavakohase ja tuttava motiiviga, kus olid rakendatud loomad, lumehelbed, aga ka hea ja kuri eritüüpides. Tegelasteks olid lasteks Ingrid Kivi, Mia Tein, Derek Pallandi ja Erik Konze, lumememm Linda Kolli, jänes Siiri Oder, öökull Mari-Ann Kängsepp, hunt Tiina Hubel, karu Ingi-Mai Loorand, virmaline Lisa Vähi ja jõuluvana Heino Halling. Päkapikud Andres Küng, Leonhard Abe, Krista Jürimäe ja Allan Meiusi; paharetid Toomas Säägi, Jan Hopp ja Leo Säägi, lumehelbed Janet Kivi, Moira Kurm, Rutt Küng, Rita Lees, Pia Metsala, Kai Rannik, Monika Roose, Karina Tamm ja Kristine Taylor.

Pärast näidendit tänas lastevanemate komitee esimees H. Lupp suure töö tegijaid, lastevanemaid ja õpetajaid.

Eriti tõstis ta esile näidendi autorit H. Leivatit, koolijuhatajat H. Ründvat, õpetajaid E. Lüdigit, L. Luidet, L. Aruvalda, L. Loorandi ja lavapildi kujundajat M. Meiusi,

kelle vaeva tänutähistati lilledega.

Siis saabuski jõuluvana oma abilistega, kes hakkasid kiiresti pakikesi jagama. Nooremad kogunesid jõuluvana ümber, kes neile ka mõningaid küsimusi esitas ja lasi paaril lapsel õpitud salmiku esitada. Suuremad aga said oma pakid üllatavalt kiiresti kätte, kõik olid olnud head ega kellelgil polnud raskusi nende väljavõtmisega.

Alfred Kääramehe laip leiti

Ontarios Simcoe järves leiti möödunud neljapäeva hommikul Toronto eestlase Alfred Kääramehe laip. Alfred Kääramees siirdus kaks nädalat tagasi koos Laine Vanaseljaga Simcoe järve äärde Vanaselja suvemaja talveks kimi panema ja mõlemad uppusid tõenäoliselt veetoru väljavõtmisel järves. Laine Vanaselja laip leiti kohe pärast õnnetust, kuid Alfred Kääramees jäi kuni seni ajani kadunuks.

Alfred Kääramees oli 58-aastane ning teda jäi lähematest omaksetest Torontos leinama abikaasa. Ta oli kauemat aega kuulunud tegevliikmena Toronto Eesti Meeskoori koosseisu ning oli kohaliku Hiidlaste Seltsi abiesimees.

Austraalias jäi liberaalide valitsus võimule

CANBERRA — Austraalias toimunud parlamendivalimistel tuli suure ülekaaluga võitjaks praegu võimul olev liberaalide partei peaminister Malcolm Fraseri juhtisel. Liberaalid saavutsid 124-liikmelises esindajatekojas 42 kohalise enamuse.

Liberaalide partei peaminister Fraser on teatavasti suur balti rahvaste sõber ja tühistas eelmise töölispartei valitsuse otsuse, millega Austraalia andis oma tunnustuse Balti riikide annekteerimisele. Töölispartei juht Gough Whitlam, kes on suur N. Liidu sõber ja Balti riikide iseseisvuse vastane, mainis pärast suurt lüüasaamist, et ta loobub parteijuhi kohast.

Portugalis kukutati vähemusvalitsus

LISSABON — Portugalis avaldati 16 kuud valitsenud sotsialistide vähemusvalitsusele umbusaldust. Parlamendis hääletasid peaminister Mario Soaresi valitsuse vastu tsentrumist vasakul asuvad sotsiaaldemokraadid, konservatiivsed kristlik-demokraadid ja kommunistid. Valitsuse poolt hääletasid 100 rahvasaadikut, kuna valitsuse vastu olid 159 rahvasaadikut. Poliitilised vaatlejad on arvamisel, et pärast pikemaajalisi poliitilisi manöövreid tehakse Soaresile uuesti ettepanek valitsuse moodustamiseks. Soaresile said saatuslikuks tema poolt kavatsetavad kitsendused uue kokkuhoiupoliitika rakendamiseks kuna Portugal on elanud pärast 1974. aasta riigipööret kaugelt üle oma võimaluste piiride ning Portugali käesolva aasta väliskaubanduse bilanss lõpeb 1,2 miljardi dollari suuruse puudujäägiga.

Karlis Ulmanise sünnist möödus 100 aastat

Läti Vabariigi president enne iseseisvuse katkestamist oli Karlis Ulmanis, keda tabas sama saatus nagu president Konstantin K. Pätsi. 4. septembril möödus tema sünnist 100 aastat. Sel puhul ilmus läti keeles kadunud riigitegelasest tema elukäiku käsitav teos.

Lätlastel puuduvad praegu igasugused andmed Karlis Ulmanise saatuse kohta pärast tema küüditamist Venemaale. Liikus kuuldusi presidendi kinnipidamisest kusagil Nõuk. Armeenias, Kaukaasia kandis. Ei ole aga korda läinud neid andmeid kontrollida.

Uuendage „Vaba Eestlase" tellimine 1978. aastaks!

Hoidke elavana Põhja-Ameerika ainuke kaks korda nädalas ilmuv eestikeelne ajaleht — tellige „Vaba Eestlast"

Tellimiskupong lk. 3

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St Torontos.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $30.—, poolaastas $16.— ja veerandaastas $9.—, kiripostiga aastas $48.—, poolaastas $25.50 ja veerandaastas $13.50.

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $32.—, poolaastas $17.— ja veerandaastas $9.50. Kiripostiga USA-s: aastas $53.—, poolaastas $27.50 ja veerandaastas $15.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $62.—, poolaastas $31.50 ja veerandaastas $16.50

Aadressi muudatus 30 c. — Üksiknumbri hind 35 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher, Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

Olümpiamängud - äriline ettevõte

Mida lähemale jõuavad 1980. aasta olümpiamängud, seda enam hakkab selguma, et N. Liit ei apelleerinud neile mängudele mitte ainult propaganda eesmärgil, vaid et nende rahvusvahelise spordi suurpidustustega tahetakse teha kapitalistlike riikide arvel ka võimalikult suurt majanduslikku profiiti. Venelased erinevad seega tunduvalt kanadalastest, kes korraldasid Montreali olümpiamängud suure puudujäägiga ning kelledele veel praegugi ei ole selge, kuidas tasuda olümpiaehituste rajamisega seoses tekkinud kolossaalseid võlge.

Ehkki mängude alguseks on veel ligemale kolm aastat aega on Moskva olümpiamängude korraldajad müünud juba televisioonisaadete õigusi Jaapanile ja Ameerika Ühendriikidele, nõukogude postkontorid kauplevad juba olümpiamarkidega ning vene esindused pakuvad kõigis maailmanurkades litsentse Moskva olümpiamängude sildi all igasuguste produktide valmistamiseks.

Venelased ei ole avaldanud ametlikke andmeid kui palju nad kavatsevad 1980. aasta olümpiamängudele kulutada. Nii palju on siiski selge, et staadionite ja spordihallide laiendamiseks ja korrastamiseks kavatsetakse investeerida 300 miljonit dollarit. Kuid samal ajal peavad N. Liidu võimud mõtlema ka kümnetele tuhandetele väliskülalistele ning muretsema neile majutamise, toitlustamise ja lõbustamise võimalusi. Külalistele ulualuse soetamiseks kavatsetakse Moskvas rajada uusi hotelle, mis hõlmavad kogusummas 30.000 tuba ning ehitada 18-st korterimaja plokist koosnev olümpiaküla. Kõik need ehitused nõuavad tunduvaid lisakulusid ja suurte summade investeeringuid.

Nende ja teiste ehtusprojektide teostamiseks on venelasi lahkelt valmis abistama ja toetama läänerikide firmad. Nii on International Business Machines Corporationi prantsuse osakond võtnud endale ülesandeks suure teadetetahvli ja muu elektroonilise varustuse installeerimiseks staadionile ning Lääne-Saksamaa suurfirma Salzgitter AG on sõlminud kokkuleppe uue 95 miljoni dollarilise terminali ehitamiseks Moskva Sheremetjevo lennuväljale. Üldiste tavade ja venelastega varem tehtud tehingute alusel on põhjust oletada, et nende ehituste rajamisel antakse venelastele soodsaid krediite.

Moskvas on juba kuulda hääli, et olümpiamängudega seoses kavandatud ehitusprogramm ei ole arenenud plaanide kohaselt ja mitmed tööd on oma ajatabelis tunduvalt maha jäänud. Seda on kuulda ka Tallinnas olümpia purjetamisvõistlustega seoses rajamisel olevate ehituste kohta, mis ei ole arenenud nii kiires tempos kui seda esialgu loodeti. Tallinnas kavatseti seoses olümpiamängudega anda ka lagunevale ja murenevale Tallinna vanalinnale vajalikkude restaureerimistega ja remonttöödega uus ilme, kuid nagu kõnelevad sel suvel Tallinnat külastanud pagulas-eestlased, ei ole need restaureerimistööd seni oma algstaadiumist edasi nihkunud, kuna korraldajad ja organiseerijad peavad oma peamise tähelepanu ja resurssid koondama olümpiaehitustele ja hotellidele.

Kuid — nii või teisiti — venelased ei jäta ühtki juhust kasutamata, et olümpiamängudega seoses N. Liidule ja seal valitsevale kommunistlikule rezhiimile propagandat teha ja läänerriikidelt olümpia kuludeks nii palju raha välja pumbata kui vähegi võimalik. Kuivõrd kaugele lähevad venelased olümpiamängude propagandaga ja läänemaailma peibutamisega kinnitab juba seegi lihtne fakt, et usuvastased ja ususalgajad kommunistid ehitavad olümpia külla kiriku. See on esimeseks sellelaadiliseks juhuseks kus N. Liidu kommunistlik rezhiim pärast oktoobrirevolutsiooni on riigi rahadega ehitanud kiriku, kuid läänemaailma meelitamiseks ja uinutamiseks ei peljata ka selliseid erakorralisi propagandavahendeid. Ja ei ole vist eriline ime kui poliitbüroo propaganda huvides täies koosseisus selle kiriku avamistalitusele siirdub.

K. A.

Soome kümme ohtlikku aastat 1939-1949

Venelaste plaanis oli 1939. aastal Soome okupeerimine

Soome pühitses 6. detsembril oma iseseisvuse 60. sünnipäeva. Seda tehti pidulikult kodupinnal, kuid ka mujal asuvad soomlased korraldasid oma keskustes väiksemaid aktusi, kuna Soome isesisvus on kõigi soomlaste ühiseks asjaks ükskõik kus nad asuksid. Alljärgnevalt toome hõimurahva juubeli puhul kirjutise Toronto soomlaste ajalehest „Vapaa Sana", mille autoriks on toimetaja Lauri Toiviainen.

Väiksel iseseisval maal nagu Soomel, kes on 60 aastat kõikunud ühest sõjast ja kriisist teise, aga raskematelgi aegadel säilitanud oma valitsussüsteemi puutumatuna ja pääsenud okupatsioonist, on olnud rohkem muudki kui ainult õnne.

Soome iseseisvusel on olnud palju päästjaid, aga peagu kõik nad on tegutsenud Soomes. Rahvusvahelises poliitikas seda mõistet käsitatakse kui „sõprust". Teiste riikide poliitikas määravad nende sõpruse omad egoistlikid huvid ja sõjalis-strateegias kaotuste kõrval saavutatud edu.

Väga harva on välismaailma tundeil olnud mingit mõju neile poliitilistele otsustele. Üheks selliseks võidakse pidada ehk seda, et Ühendriigid ei kuulutanud sõda Soomele aastal 1941 või 1942 alguses,

kuna ameeriklaste sümpaatia suurt tähelepanu omanud Talvesõja tõttu tõusis sellistesse mõõtudesse, et sisepoliitiliselt oleks olnud võimatu kuulutada Soomele sõda.

Soomlased on oma ajaloo jooksul saanud teadlikuks sellest, et keegi ei või loota millegi tasuta saamisele. Soome näis sõjalise tühiruumina 1939 ja selle lähedal see ehk rahvusvahelise mõõdupuu kohaselt oligi. Nõukogude Liit uskus, et tema armee marsib mõne päevaga Helsingisse ja asutab sinna emigrantlike kommunistide poolt juhitava nõukogude vabariigi. Venelastelt saadi Helsingi kaarte, paraadi juhtnööre ja muid materjale, mis näitas kui kindlana Soome alistumist arvestati. Mõnede hilisemate mälestuste kohaselt Kremli kõrgeim juhtkond ei uskunud üldse, et nende provokatsioonist sõda võiks süttida.

Pravda kirjutas 4. 12. 39: „Punaarmee läheb Soome soome rahvale abiks. Ainult Nõukogude Liit, kes hülgab põhimõtteliselt vägivaldseid maade anastusi ja rahvaste orjastamist võib kasutada oma sõjalist jõudu Soome iseseisvuse kindlustamiseks ja Soome maa-alade laiendamiseks Nõukogude Liidu arvel".

Seda kirjutist on sageli kasutatud tõendina, et venelaste lootused ja soovid läksid palju kaugemale üle piiri kontrollimise.

Küsimuseks oli Soome säilumine iseseisva riigina, ega midagi vämat. Soome vallutamisest venelased loobusid alles siis, kui neile sai selgeks, et see läheb liiga kalliks ja võib muutuda üsna ohtlikuks suurpoliitilisele arengule mõteldes. Hrushtshev mainis oma memuaarides (kuivõrd see üldse on autentne mälestusteosena), et soomlased osutusid üllatavalt headeks võitlejateks.

Kui panna tähele Soome saatuskäiku toimunud võitluste tähenduses, siis on hea meenutada mida generalissimus Stalin ütles II maailmasõja ajal:

„See sõda ei ole samasugune kui eelmised; see kes vallutab mingi maa-ala, paneb seal maksma ka oma sotsiaalse riigisüsteemi. Igaüks viib oma korra nii laiale alale, kui ta armee on suuteline. See ei saagi teisiti olla."

Soome ja Inglismaa olid ainsad sõda pidavad riigid Euroopas, kel polnud vaja läbi elada okupatsiooni hirmuaega.

Stalini sõnad aga said tõeks. Ka kõige kaugemad kohad, kuhu punaarmee oma lipu suutis lehvima panna II maailmasõja ajal, on ikka veel Nõukogude Liidu täieliku kontrolli all. Soome pääses kuna punaarmeel tuli panna tulle kogu oma jõud Saksamaa vastu 1944—45. Kui Soome vallutamine oleks sel ajal olnud nii hõlbus, et see poleks aeglustanud peaeesmärki — Saksamaa murdmist, siis see oleks tõenäoliselt toimunud.

Sellele võib lisada, et kui Soome vallutamine oleks läinud kergelt 40-ndate aastate teisel poolel poliitiliste vahenditega, siis seegi oleks tõenäoliselt juhtunud samal viisil nagu N. Liit lahendas oma julgeolekuvajadused teistes Ida-Euroopa riikides, kus ta kohalike kommunistide abil saj täieliku võimu.

Soomes nii ei läinud, kuna vastasrind oli liiga tugev.

Sel korral tegid seda sõdurite asemel soome sotsiaaldemokraadid ja nende ametiühingud, parempoolsed parteid, nimelt maaliit ja president Paasikivi, kes oma rahuliku ja põhiseadusliku parlamentarismi nõudega hoidis riigilaeva tervena ja sundis nõukogud kompromisse tegema Stalinile nii olulise kaitselepinguga, sõpruse ja vastastikuse abiandmise kokkuleppega.

Ka oma tegevusega 1948. a. kevadel näitas ta oma otsustusvõimet kommunistlikult politseilt tülemääraste relvade konfiskeerimisega ja sõjaväe häirekorda asetamisega, näidates et riigijõud on valmis tagasi tõrjuma kõik relvastatud mässukatsed kui soome kommunistid selliseid plaanitsesid.

Soome ei küpsenud samal viisil noppimiseks kui teised Ida-Euroopa riigid.

Kümme ohtlikku aastat — 1939—49 lõppesid Soome ajaloos sellega, et soomlased jätkavad iseseisvalt oma maa valitsemist põhjamaade demokraatlike põhimõtete kohaselt. Täielikku rahvusvahelist suveräänsust tagavad Pariisi rahuleping ja sõprus- ning vastastikune abistamisleping N. Liiduga.

Soomel tuli õppida nende aastate järel elama tõelise suurriigi kõrval ja selle soove tähele panema ning nendega arvestama, mida ilma selliste kokkulepeteta poleks tehtud.

Aga, nagu hiljuti tõdeti ühel rahvusvahelisel konverentsil, on Nõukogude Liit kohanenud selle faktiga, et Soome säilitas oma iseseisvuse, mis ei olnud 1939. aastal Moskva kavatsuste hulgas.

USA vajab uut pommilennukit

Inglise ekspert kritiseerib president Carterit

LONDON — Rahvusvahelise lennuasjanduse aastaraamatu Jane's All the World's Aircraft 1977/78. aasta väljaandes kritiseerib toimetaja John W. R. Taylor Ühendriikide president Jimmy Carteri otsust uue B—1 tüüpi pommilennuki programmi kalevi alla panemist ja mainib, et selle otsuse tulemusena külvati seemned läänerriikide lüüasaamiseks kolmandas maailmasõjas.

President Carter mainis teatavasti, et uue pommilennuki ehitamine läheb liiga kalliks ning selle asemel on praktilisem kasutamisele võtta uut tüüpi tiibraketid,

mis on odavamad ning mida on võimalik välja tulistada praegustelt B—52 tüüpi pommilennukitelt.

Senat toetas presidendi otsust ja tühistas summad B—1 pommilennuki ehitamiseks, kui Esindajatekoda asus teisele seisukohale ning oma äsjase otsusega määras summad veel kahe B—1 katselennuki ehitamiseks.

Taylor kinnitab,

et tiibrakett ei ole võimeline häirima venelaste radarivõrku ning seda relva saab kasutada ainult kaitseta eesmärkide vastu.

Autor mainib, et venelased suurendavad palavlikulise kiirusega oma relvastust kõigil aladel samal ajal kui ameeriklased seda passiivselt pealt vaatavad.

Tähistati Soome 60. aastapäeva

6. detsembril tähistasid soomlased oma riigi 60 sünnipäeva. Seda ei tehtud nii suures ulatuses kui tehti 50. aastapäeva puhul, kuid pidutsemised organiseeriti rohkem väiksemais keskustes. Juba aastapäeva eelõhtul võttis presidendt U. Kekkonen vastu välismaade esindajad. Samal õhtul asetati kõigi endiste presidentide haudadele pärjad Helsingis, Luumäel ja Nivalas.

Aastapäeva alustati lipu heiskamisega Tähtitornimäel. Sellejärgi asetati 1918. a. vabaduse eest langenute sangarihaudadele pärjad. Keskpäeval toimus Helsingis Toomkirikus jumalateenistus, kus peapiiskop M. Simojoki jutlustas.

Õhtul toimus Filandiamajas pidulik kontsert, kus Helsingi linnaorkester esitas muuhulgas prof. Einar Englundilt tellitud juubeliaasta helitöö.

Kogu maal oli eelõhtul pidulik valgustus kella 6—8 vahel. Helsingis algas kell 8.30 ilutulestik. Seoses peopäevaga muudeti ka lipulangetamise aega.

Juubeli puhul anti välja 10-margane hõberaha, mida valati 400.000 kuid mis kõik kohe müüdi. Vabaduspäeva eelõhtul anti välja ka seeria juubelipostmarke.

Torontos korraldati sellekohane aktus St. Lawrence Hallis, millest kuni 400 inimest osa võtsid.

Aktusel esinesid kõik kohalikud soome koorid, laulusolist, Sisu ja Mari-Tytode võimlejad, kuna aktusekõne pidas riigipoliitik dr. Erkki Salonen Soomest. Oma kõnes ta käsitles soomlaste sõjalist tublidust läbi aegade, kuid ei puudutanud praegust poliitilist olukorda, ehkki nimetas, et Soomes on praegu majanduslikult väga rasked päevad oma 100.000 töötatöölisega.

Aktusele sissepääs oli kõigile tasuta, samuti juubelikohvi. Teadustamisel ja kavalehel oli meeldivaks tavaks nimetada ka laulu sõnade autorit.

Kommentaarid

Kanada on lõpuks ometi suutnud pääseda maailmas ka ühel alal esimeste hulka. Jutt on streikidest, kus Kanadal on ainult mõned üksikud maad võistlejateks. Statistika näitab, et Kanadas kaotatakse streikidega rohkem tööpäevi iga töölise kohta kui ühelgi teisel maal peale Itaalia.

Näib, et streikide korraldamine ja organiseerimine Kanadas on omaette väga komplitseeritud teadus, millisel alal on spetsialiseerunud mitmesugused ametiühingute tegelased. Nii näiteks kui jälgida Kanadas organiseeritud streike, siis on siin tegemist paljude liikidega — istumisstreikidega, roteerivate streikidega, osaliste streikidega, täisstreikidega, palgaga streikidega, ilma palgata streikidega, legaalsete streikidega, metsikute streikidega jne. Neid liike on palju ja nende arv suureneb pidevalt vastavalt sellele kuidas valitsus kaotab kontrolli ametiühingute üle ning need tegutsevad vabalt oma südame lusti järele.

Kanada majandust ja elu üldiselt on juba paljude aastate jooksul häirinud postiteenijate streigid, mis on tekitanud Kanada ettevõtetele ja üksikisikutele miljonite dollarite ulatuses kahjusid, rääkimata selliste streikidega kaasunud meelekibedusest ja abitusest. Nüüd, pärast paariaastast vaheaega, on postiteenijad ja nende ametiühing hakanud uuesti tiibu kergitama ning uusi streike ja tööseisakuid organiseerima. Nii näiteks tegi ametiühing korralduse 2500 töölisele töölt lahkumiseks, et protesteerida sellega üheksa töölise tööltkoju saatmise vastu. Neid töölisi karistati põhjusel, et nad organiseerisid ilegaalse istumisstreigi. Istumisstreik omakorda oli tingitud sellest, et postivalitsus kasutas automaatsete sorteerimismasinate peal ajutisi tööjõude, millist tööd postiteenijate ametiühing peab oma monopoliks.

Istumisstreigist võttis kolme päeva jooksul osa 150 töölist, kes möödunud esmaspäeval ja teisipäeval ei töötanud, kuid tulid kolmapäeval tööle ainult selleks, et võtta vastu oma palgatshekke.

Tõepoolest — kui niimoodi asju aetakse, tööd tehakse ja palku maksetakse, siis ei ole ime, et Kanada postivalitsus töötab aastas 500 miljoni dollari suuruse kahjuga.

*

Läänemaailm on viimasel ajal omaks võtnud poliitika, et iga Aafrika riik peab saama isesesisvuse. Selle poliitika pealesurujad ei hooli ilmselt sellest, et see iseseisvus viib paljud riigid palju halvemasse olukorda kui nad olid valgete ülemvalitsuse all. Suures ja kiires vabastamise tuhinas kaob mõõdutunne ning mustad ei suuda sageli vajalikkude juhtide ja professionaalsete inimeste

(Järg. lk. 3)

VALVEARST NÄDALALÕPUL

17. ja 18. dets. on valvearstiks dr. Sauks, tel. 461-0912.

MARGARET LUCILLE RAND

Sündinud 1954. a. Torontos, keskhariduse omandanud North Toronto Collegiate Istitute'is (Ontario Scholar). Lõpetas k.a. Toronto ülikooli Honours Bachelor of Science kraadiga keemia ja bio-keemia alal, saades G. A. Cox'i kuldmedali Victoria College'ist ja Medical Research Council'i stipendiumi. Jatkab õpinguid magistrikraadi saamiseks bio-keemia alal samas ülikoolis.

KAI KÄÄRID

MAALID MÜÜGIL suures valikus. Helistage ette 225-5595.

390 Princess Ave., Willowdale

H. KIRIK
Insurance Agency

KINDLUSTUSED

23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

puudusel oma elu korraldada, sattudes julmade diktaatorite või punaste võimumeeste küüsi.

Lääneriikides kurdetakse sageli selle üle, mis juhtub Ugandas diktaatori Idi Amini ülemvalitsuse all. Samuti häirib läänemaailma Angoolas ja mitmes teises Aafrika riigis rakendatud kommunistlik rezhiim, mille pealesurumiseks kohalikele elanikele Moskva kasutab Kuuba palgasõdureid. Nüüd on veelgi huvitavama suurnumbriga hakkama saanud Kesk-Aafrika Impeeriumi diktaator Jean-Bedel Bokassa, kes laskis enda kroonida keisriks. Kroonimispidustus viidi läbi suurte pidustustega ja tohutute summade kulutamisega. Arvatakse, et kogu see jant läks vaesele mustade riigile maksma 30 miljonit dollarit, milline summa moodustab kaks kolmandikku väikese riigi ekspordist saadud aasta tuludest.

Jean-Bedel Bokassa ei ole tavaline mees, vaid sündinud keiser, kes oskab valitseda. Ta hoiab enda käes suurema osa oma riigi ministrikohtadest ning isegi väiksemate varguste ja seadusevastaste tegude eest raiutakse karistuseks maha süüaluse käed või kõrvad.

Kas sellised lugusid kuuldes ja tugedes ei teki mõte, et meie ei osanud Balti riikides omal ajal õieti asju ajada? Oleks meie ka välja kuulutanud impeeriumi ja tõstnud mõne kapreli 30 miljoni dollariliste pidustustega keisritroonile, siis võib-olla oleks nüüd meie küsimus lauasahtlist välja võetud ning Liitunud Rahvaste Organisatsiooni koosolekul esiplaanile tõstetud. Tõepoolest — kas ei tuleks meil Aafrika riikidest midagi õppida, et läänemaailma sümpaatiat võita ja tähelepanu meie probleemidele tõmmata?!

AMI

Eestlased naisvõimlemise pioneerid

Emmi Tõkke-Bellwod vestleb oma tööst ja tegevusest Uus-Meremaal

STOKHOLM (EPL) — Võimlemine, eeskätt naisvõimlemine on alasid, kus eestlased on juhtivalt tegevad olnud mitmetes läänemaailma maades. Rootsis oli esmaseks pioneeriks Ernst Idla, kelle kõrval rahvusvahelise nime on saavutanud ka Leida Leesment. Kanadas on moodsa võimlemise ülesehitajaks olnud Evelyn Koop ja Uus-Meremaal Emmi Tõkke-Bellwood.

Seoses äsja Baselis Shveitsis toimunud moodsa rütmilise võimlemise, gymnastique moderne, maailmameistrivõistlustega saabus Euroopasse uusmeremaalaste neljaliikmelise võistkonnaga Emmi Tõkke, kes nüüd, pärast võistlusi külastab ka Rootsit, kust ta täpselt 30 aastat tagasi lahkus.

Sellest, mida ta selle aja jooksul on teisel pool maakera korda saatnud, vestleb Eesti Päevaleht allpool külalisega.

— Saabusin Uus-Meremaale, kust mu mees on pärit, aastal 1947 ja asusin tööle Aucklandis ülikooli kehakasvatuse osakonna lektorina. Mulle jäi mulje, et sellel maal organiseeritud võimlemisliikumist sel ajal peaaegu ei olnud, vähemalt ei olnud sellest ajakirjanduses ja raadios juttu.

Mis muidugi ei tähendanud, et huvist oleks puudu olnud. Ja just gruppide huvi viis mind kümne aastat hiljem kontakti inimestega, kes kutsusid mind organiseerima Uus-Meremaa võimlemisliikumist.

Nad olid saanud informatsiooni, et ma Euroopas varem olen tegev olnud moodsa naisvõimlemisega.

Ja nii see algaski. Lõime ülemaalise võimlemisliidu, piirkonnaliidud ja varsti oli igal pool võimlemisklubisid ja ühinguid.

Ka minul endal tekkis klubi „Gymnos", mida juhin tänaseni, kusjuures siit on kasvanud peaaegu kõik rahvusvahelistel võistlustel esinejad.

— Nii siis kandis külvatud seeme head vilja. Kuidas on Uus-Meremaa tasemega praegu rahvusvaheliselt vaadates?

— Rahvusvaheliselt lähevad esikohad naisvõimlemise alal reeglina idariikidele, kus see ala on professionaliseeritud. Kui siis vaadata läänelise maailma gruppi, siis ei ole Uus-Meremaal midagi häbeneda, oleme tublil läänelisel tasemel.

— Milline on Teie asend Uus-Meremaa võimlemise organisatsioonis?

— Olen ülemaalise liidu juhatuses ja naisvõimlemise tehnilise komitee esimees, samuti ülemaaliste võimlemistreenerite ja -kohtunike koolide direktor 1960-ndast aastast peale.

Asja juurde kuulub muidugi, et olen maa esivõistlustel peakohtunikuks.

Juba 20 aastat järjest...

— Uus-Meremaal elab teatavasti kaks rassi kõrvuti — sisseränanud valgete järeletulijad ja kohalik pärisrahvas, maoorid. Kas mõlemad pooled on esindatud ka võimlemisliikumises?

— Muidugi. Maoore kuulub ka rahvusvahelistesse võistkondadesse, sest nad on sageli väga andekad. Isiklikult puutun nendega tihedalt kokku, kuna olen Aucklandis Queen Victoria College kehakasvatuse osakonna juhatajaks, kus õpib rohkesti maoori tütarlapsi. Isiklikult olen püüdnud maooride rahvamuusikat ära kasutada võimlemises, umbes samuti kui seda on tehtud eesti rahvaviisidega. Muide Berliini Gymnaestradal 1975 kasutasin sellist muusikat — tookord esines meie rühmas 9 valget ja 9 maoori neiut.

— Teie nime on sageli näha olnud ajakirjanduses seoses võistlus- ja esinemisreisidega?

— Need reisid algasid 1962, kui esmakordselt osa võtsime maailma esivõistlusist Prahas ja käisime aastal 1965 Wiini Gymnaestradal. Viimase kümnendi jooksul on reise olnud rohkem, mis näitab ju liikumise tugevnemist ka majanduslikult. Meie reisid on alati kauged ja kulukad. Siiski olime esindatud maailma esivõistlustel 1971 Havannas, 1973 Rotterdamis, 1975 Madriidis ja nüüd Baselis.

Peale selle olime Berliini rahvusvahelisel gymnaestradal 1975 ja Kanada poolt Torontos korraldatud „Maple Leaf" rahvusvahelistel võistlustel 1976, mille järele võtsime osa võimlemisesinemisest Montreali olümpiamängude avamisel,

kus teatavasti olid ka Rootsist Leida Leesmenti ja Kanada oma Evelyn Koopi võimlejad.

— Olite Baselis ka kohtunike hulgas?

— Jah, olen nimelt kahel korral, 1964 ja 1973 sooritanud vastavad katsed. Ja tänavu Bulgaarias toimunud rahvusvaheliste kohtunike seminaril sooritasin kõik rahvusvahelise kohtuniku katsed.

— Kuidas on mujal lõunapoolkeral võimlemishuviga?

— Huvi on suur ja kasvamas. Tänavu jaanuaris juhatasin ka Austraalias naisvõimlemise treenerite kursust. See toimus Adelaides ja eeloleval jaanuaril olen kutsutud Melbourni. Huvi on ulatunud ka Lõuna-Aafrikasse, kus ma olin 1975 juhatamas nende esimest ülemaalist treenerite kursust. Oleme muidugi uusmeremaalastega mitmel pool „oma piirkonnas" esinenud, näit. USA linnades, Kanadas, Saksamaal jne.

— Kas edaspidisel reisil on veel professionaalseid huvisid?

— Loomulikult, Juba pärast Baseli võistlusi võtsin kontakte Saksamaa kolleegidega. Rootsist lahkudes külastan veel mitmeid Euroopa maid ja võimlemiskeskusid.

Kanada eesti skautjuhid Austraaliasse suurlaagrisse

1. detsembril alustasid pikka teekonda Torontost Austraaliasse kaks Eesti Skautide Malev Kanadas vanemat skautjuhti, et osavõtta Eesti Skautlikud Noored Austraalias Üheksandast suurlaagrist „Harju", mis toimub Adelaide'i lähedal aastavahetusel 1977/78. Täpne laagri aeg on 28. detsembrist kuni 7. jaanuarini, mis teatavasti on sealse poolkera suveperiood.

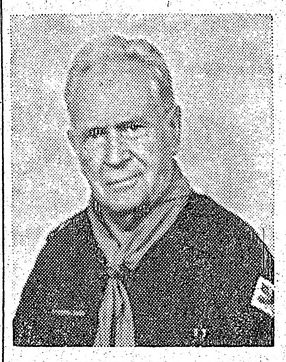

SKM KARL SÜTIS

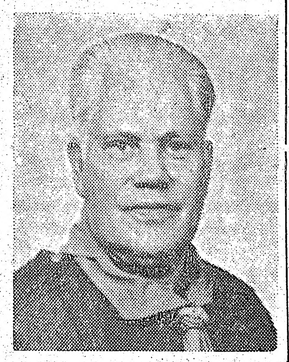

SKM VALTER PIIGLI

Laagrisse sõitjad olid ESMK staabi sekretär skm. Valter Piigli ja Eesti Skautmastrite Kogu Kanada Koondise abiesimees skm. Karl Sütis. Reis kestab kaks kuud ning tagasi jõutakse talvisesse Kanadasse alles 29. jaanuaril 1978. a.

Pikemad vahepeatused on Kalifornias, Havais, Uus-Meremaal, Tahitil ja Mehhikos.

Sellise ajapikkusega laagrimatk lennukitega on võimalik ainult seetõttu, et mõlemad skautjuhid on puhkepalgal ning pole seotud tähtajalise tööga oma kodulinnas Torontos.

Eesti Gaidide Malev Kanadas ja Eesti Skautide Malev Kanadas saatsid rändurite kaasa üleandmiseks suurlaagrile „Harju" kunstnik skm. Endel Ruberg'i poolt valmistatud nahast vimpli.

Eesti skautlus ja gaidlus on alati pidanud ülimalt soovitavaks ülemaailmseid kokkupuuteid nii eesti noorte kui ka nende juhtide vahel ja seda on ka teostatud, eriti 1962. a. peale, millal toimus esimene maailmalaager Kanadas.

Praegu toimuv Noorte Aasta sooviks seda aga veelkordselt rõhutada

Paljudest kunagistest kirjasõpradest on saanud isiklikud sina-sõbrad, skautlik-gaidlik sõprusring paisub suuremaks, maailm jääb vähemaks.

„Harju" suurlaagri juhiks on nskm. V. Kangur. Osavõtjad on peaasjalikult Sydney'st, Melbourne'ist ja Adelaide'ist, kus on suuremad eesti ühiskonnad. Suurlaager jaguneb gaidide ja skautide alllaagriteks. Suurlaagris toimub ka uueaasta vastuvõtt, mis on kindlasti omapäraseks elamuseks põhjamaadelt sinnasõitnud juhtidele.

Laagrimeeleolu loomiseks ja informatsiooniks on juba aasta aega ilmunud laagri eelleht, mis kannab „Päevalehe" nime.

Tavaliselt on neli lehekülge selles lehes äratrükk Eesti Vabariigis ilmunud sellenimelisest ajalehest koos piltidega ja tolleaegsete uudistega. Ülejäänud leheküljed annavad laagri eelinformatsiooni. „Harju" suurlaagri juhtkond on levitand neid lehti teistele noortemalevatele üle maailma tekitades huvi Austraalia skautlike noorte tegevuse vastu. Loodame, et läheb täide, mida „Päevaleht" ütleb: „Eesti gaidid ja skaudid üle kogu maailma! Kutsume teid „Harju" suurlaagrisse. Tulge ja nautige Austraalia eestlaste külalislahkust ja soetage sõpru."

Kirjanikud pidasid koosolekut

STOKHOLM (EPL) — Välismaine Eesti Kirjanike Liit pidas reedel, 25. nov. oma aastapeakoosolekut, mille avas esimees August Mälk, mälestades lahkunud kirjanikke Artur Adsoni ja Karl Ristikivi.

Liidu esimeheks valiti edasi August Mälk. Juhatusse valiti veel Kalju Lepik (abiesimees), Raimond Kolk (sisesekretär), Arvo Mägi (välissekretär ja laekur), Helga Nõu (majaema), Karin Saarsen (informatsioon) ja Ilmar Jaks. Liidu esindajaks Eesti Kirjanduse Fondi valiti Ilmar Jaks, asemikuks Valev Uibopuu. ESTO-80 kirjanduse toimkonda valiti lisaks selle esimehele Kalju Lepikule, kes valitud üldisel organisatsioonide koosolekul Raimond Kolk, Karin Saarsen ja Ilmar Jaks.

PEN-klubi Rootsi osakonna usaldusmeheks lahkunud Karl Ristikivi asemel soovitab VEKL Karin Saarseni.

Kodavere kirik 200 aastane

Okup., Eestis on 11. septembril tähistatud piduliku jumalateenistusega Kodavere kiriku 200. juubeliaastat. Teenistus on kestnud kolm tundi. Selles olid kaastegevad Kodavere praegune õpetaja A. Eljari ja külalisõpetajad Tartu Jaani kogudusest Salurand, Tallinna Toomkirikust Erik Hiisjärve ja õpetaja Hugo Pärn.

Hillside Bakery and Delicatessen

2851 LAWRENCE AVENUE E. Tel. 261-2238
(Hillside Plaza, Brimley nurgal)
Omanik Ake Saarinen

Värsked saadused iga päev — Kõik delikatessid saate meilt

Ari avatud: teisip., kolmap. ja neljap. 9—6, reedel 9—7, laup. 9—4. Esmasp. suletud.

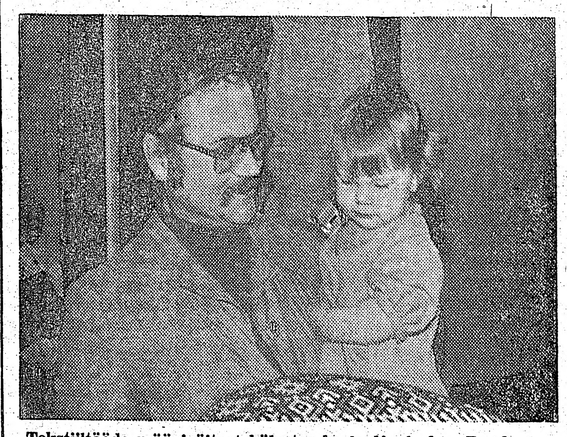

Tekstiiltööde müüginäitust külastas ka laulja Andres Raudsepp oma väikese tütre Raja-Mariga, kes valis emale jõulukingiks sohvapadja.

Foto: Vaba Eestlane

Noor juhatus Edmontonis

EDMONTON — Edmontonis äratati väljasuremise hädaohus olev kohalik Eesti Selts jälle ellu, kuna 4. detsembril toimunud peakoosolekul valiti seltsile uus juhatus, mis koosneb eranditult noortest inimestest. Seltsi uueks esimeheks on Nurmi Simm.

Suure töö seltsi juhatuse noorendamiseks ning seltsile uue elu sisse puhumiseks tegi senine seltsi esimees V. Reili, kes saatis enne koosolekut kohalikele eestlastele välja 50 kirja-üleskutset,

milles ta mainis, et eestluse säilitamiseks vabas maailmas on vajalikud sellised suurpidustused nagu seda on Ülemaailmsed Eesti Päevad.

Nende päevade korraldamiseks ning nendest osa võtmiseks peab aga eestlaskond olema kõikjal hästi organiseeritud ja omama tugeva ja energilise juhtkonna.

Ka Edmontoni eestlased on püüdnud oma seltsi elus hoida, tähistades Eesti Vabariigi aastapäeva ja muid tähtpäevi. Viimasel ajal on aga eestlaste osavõtt nendest pidustustest muutunud väga loiuks ning seltsi juhatus vajaks noorendamist.

V. Reili esitas lõpuks üleskutse noortele koosolekule tulla ja selts surmaohust päästa.

V. Reili apell leidis noorte poolt tähelepanu ja hindamist. Koosolekule tuli 4. detsembril kokku noori, kes valisid vanema generatsiooni toetusel noortest koosneva juhatuse koosseisus Nurmi Simm (esimees), liikmed Siim Ruusauk, Tiina Sastok, Linda Peet ja Hiija Koot. Seltsi aadress on: Nurmi Simm, 10314 — 137 St., Edmonton, Alta.

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$30.—	$32.—
Poolaastas	$16.—	$17.—
Veerandaastas	$ 9.—	$ 9.50

KIRIPOSTIGA

	Kanadas:	USA-s:
Aastas	$48.—	$53.—
Poolaastas	$25.50	$27.50
Veerandaastas	$13.50	$15.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $62.—, poolaastas $31.50, veerandaastas $16.50

Aadressi muudatus 30 centi. Üksiknumbri hind 35 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või posti rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „...." ..... 197... Tellimise katteks lisan $ ..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).

Nimi .....

Aadress .....

OOTAMATULT LAHKUNUD ARMAST ABIKAASAT, POEGA, VENDA, ISA JA VANAISA

ALFRED KÄÄRAMEES't

sündinud 7. detsembril 1918 Hiiumaal
hukkunud 24. novembril 1977 Simcoe järves

mälestavad valusas leinas

VANEMAD
TÜTAR perekonnaga
ÕDE abikaasaga kodumaal
ja
abikaasa ERIKA

Isakoju, Isa juurde,
Ükskord viib me elutee!

ARMAST VENDA

HEINRICH HERM'i

sündinud 2. juunil 1911 Hiiumaal
surnud 8. detsembril 1977 Stokholmis

mälestavad kurbuses

ÕDE perekonnaga Torontos
ÕED perekondadega kodumaal

Puhka rahus!
Mälestus Sinust seisab
kustumata südames.

HEAD SÕPRA

ALFRED KÄÄRAMEES't

mälestavad leinas

HILDA ja ALBERT ÕUNPUU
ELFRIEDE ja EDUARD SOORSK
ALIIS SAAGE
ÕIE ja ENDEL PEHME
ERNA ja EDGAR MERELAID

KAUAAEGSET HEAD SÕPRA JA KODUKÜLA NAABRIT

ALFRED KÄÄRAMEES't

mälestavad leinas

ILME JOUTSI abikaasaga
NELLI REIMANN perekonnaga
MAX TIMMELMANN perekonnaga
ENDEL ja THOMAS VANASELJA
ALVINE VÄHI

Puhka sõber võõras mullas,
puhka rahulikku und —
kuni saabub koidukullas
õnnis ärkamisetund.

UNUSTAMATA ARMAS KAUAAEGNE SÕBER

ALFRED KÄÄRAMEES

Kustumata leinas

FERN ja RAY SAMPSON
VIRGE
URMAS

Raske on lahkumine,
jääb lootus — jällenägemine!

SURMA LÄBI LAHKUNUD HEAD SÕPRA

ALFRED KÄÄRAMEES't

mälestavad leinas

KONRAD PROOS abikaasaga
REINHARD PROOS abikaasaga
LEMBIT ja LEIDA METSALO

ARMAST SÕPRA

ATS'i

mälestavad kurbuses

BENITA
JUSS
tädi ELLI

UNUSTAMATA ARMAS LAULUVEND JA SÕBER

ALFRED KÄÄRAMEES

Sind mälestavad vaikses leinas

RUDOLF KUUS perekonnaga
ALVER RÕIKA abikaasaga
EDGAR TIILEN abikaasaga

Sinust lahkun, armas Hiiumaa.
Sinust lahkun, kallis kodumaa.

ÕNNETU SURMA LÄBI LAHKUNUD SÕPRA JA NAABRIT

ALFRED KÄÄRAMEES't

mälestavad

U. PADA perekonnaga
E. LIIK perekonnaga
E. VÄHI perekonnaga
E. VAINOLA perekonnaga

ARMAST ENDIST KAASTÖÖLIST SCEPTERIST

ALFRED KÄÄRAMEES't

mälestavad kurbuses

J. JUHANSON
F. PUKONEN
J. LÕUGAS
L. KIIVER
L. VILLMÄE abikaasaga
M. REGINA
C. CIOIA
J. VALENTE

VARALAHKUNUD TUBLIT LAULUVENDA

ALFRED KÄÄRAMEES't

mälestab

TORONTO EESTI MEESKOOR

HEAD KAUAAEGSET SÕPRA

ALFRED KÄÄRAMEES't

mälestavad kurbuses

MARINA ja ALRNOLD PFLUG
NADESDA EIER
ALFRED KORJUS perekonnaga

PUHKA RAHUS HEA SÕBER

ALFRED KÄÄRAMEES

Leinavad

SALME ja RICHARD VESI
SELMA ja MEINHARD PÕLDMA perega

ARMAST SUGULAST

ALFRED KÄÄRAMEES't

mälestavad leinas

GEORG ja EUGENIE
ERIK ja ATSO

OOTAMATULT LAHKUNUD ARMAST ÕEMEEST

ALFRED'it

mälestab vaikses leinas

MEETA

OOTAMATULT LAHKUS MEIE HEA SÕBER

ALFRED KÄÄRAMEES

mälestavad kurbuses

L. WAHTRAS
E. LIIK
E. PIHLBERG
E. KUNGLA
J. VANASELJA
K. LEIS
A. EDASI

NOOREPÕLVE NAABRIT, ARMAST SÕPRA JA HEAD HIIDLAST

ALFRED KÄÄRAMEES't

mälestavad kurbuses

ELMAR SIIVIK abikaasaga
LEA KIIK perekonnaga

ENDIST DOMTAR'I KAASTEENIJAT JA SÕPRA

ALFRED KÄÄRAMEES't

mälestavad

O. PÕLDNE abikaasaga
E. KÄRNER abikaasaga
L. KOFF abikaasaga

UNUSTAMATA HEAD SÕPRA

KALJU SAAR't

mälestavad

vennad LILLEBERGID

ARMAST SÕPRA JA HEAD NAABRIT

KALJU SAAR't

mälestab

R. VIKSTEN perekonnaga

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
723 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ◊ 489-8002

Gaidide koor austas toetajaid

Vanemgaidide Kooril palju esinemisi

Teisipäeva, 6. detsembri õhtul toimus Toronto Eesti Maja neljandal korral asuvas noorteruumis Toronto Eesti Vanemgaidide Koori külalisõhtu, millest olid palutud osa võtma kõik need isikud, kes möödunud aasta jooksul majanduslike annetustega aitasid kaasa koorile klaveri ostmiseks. Lisaks toetajatele olid kutsutud külalisteks eesti gaidide ja skautide malevate juhatused, üksuste juhtkondade liikmed ning kooriliikmete perekonnad. Halva ilma tõttu oli osavõtt tagasihoidlikum kui loodetud, kuid siiski sisukas ning meeleoluline.

Teatavasti alustas Vanemgaidide Koor (mille liikmeteks võivad olla eesti vanemgaidid aastavahemikus 15—23) suhteliselt uues koosseisus tööd praeguse koorijuhi Gunnar Mitt'i juhatusel möödunud aasta sügisel. Kuna uus koorijuht eelistas tütarlaste õpetamist ja laulude saatmist klaveril, siis osutus paratamatuks klaveri ostmise vajadus. „Hambaraha" klaveri ostmiseks tuli koori kassast ning koor pöördus eesti ühiskonna poole puuduva summa saamiseks.

Vastukaja oli hea ning nüüd Eesti Maja noorteruumis asuv klaver osteti möödunud aasta novembris.

Esimesel tegevusaastal uue koorijuhiga oli koori koosseis suhteliselt väike, kuid vaatamata sellele võib seda aastat küllaltki edukaks pidada. Lisaks iga-nädalalistele harjutustele toimus terve rida esinemisi ühiskondlikel ja rahvusvahelistel kokkutulekukutel, milledest suurematest olid möödunud-aastane gaidide Talihari, EKN Vabariigi aastapäeva vastuvõtt ja rahvusvaheline Karavan.

Alustades uut tegevusaastat käesoleva aasta septembris, selgus, et eesti tütarlaste huvi laulu vastu ei ole sugugi kahanenud ning juba paari esimese harjutuse järele oli koori liikmete arv kasvanud 24-le. See on meeldivaks vastandiks olukorrale, kus üks teine noortekoor Torontos on pidanud oma töö lõpetama. Võibolla on huvi tekitamiseks kaasa aidanud ka uue koorijuhi töö uute ning tänapäeval moodsate ja noortele meeldivate laulude kavasse võtmisega.

Külalisõhtu juhatas sisse koori vanem ngdr Siiri Lepp, kes tervitas külalisi ja andis lühikese ülevaate koori möödunud aastasest tegevusest ning klaveri ostu vajadusest. Samuti tutvustas ta külalistele koorijuhti, kontrabassil saatjat Arno Kiilaspea'd ning koori juhatust, kuhu kuuluvad esinaisena Vivian Mägi, abiesinaisena Katrin Kütti, sekretärina Aime Nurmse, laekurina Lillu Loorand ning varahoidjana Maret Liik.

Koori vanema sõnavõtule järgnes koori esinemine nelja lauluga. Klaveriostu toetajatele ütles tänusõnu koori esinaine Vivian Mägi, mille järele kohalviibijaid toetajaid paluti kingituseks vastu võtta koori liikmete poolt allakirjutatud heliplaat „Edasi Lauluga". Järgnes uue klaveri küljele kinnitatud kuldse mälestusplaadi avamine, mida toimetasid esinaine Vivian Mägi ja koorijuht Gunnar Mitt.

Mälestusplaadile on graveeritud kõikide klaveriostu aktsiooni toetanud isikute ja organisatsioonide nimed ning plaat jääb alatiseks klaveri külge.

Mälestusplaadi avamisele järgnes veel neli laulu koori ettekandes.

Külalisõhtu lõppsõna ütles koori abi-esinaine Katrin Kütti.

Pärast ühist kohvilauda kujunes ilusaks lõpp-akordiks koori liikmete poolt algatatud soov veel ühe laulu laulmiseks, milleks oli vaikne „Jõulukellad".

Vanemgaidide Koorile on tulnud veel üsna mitmeid esinemiskutseid lähemas tulevikus: pühapäeva, 18. detsembri pealelõunal esineb koor jõululauludega Toronto uues raekojas paljude teiste rahvustega teemal „Jõululaulud kogu maailmast". Edasi on tõenäoline, et esinetakse gaidide Taliharjal 29. jaanuaril, rahvusvahelistel kultuuripäevadel Seneca College'is 25. veebruaril ja Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel 26. veebruaril. Samuti on kavas vähemalt üks väljasõit ja esinemine väljaspool Torontot ning võimalikult iseseisev kontsert või külalisõhtu kevadel.

Uusi liikmeid käesolevaks tegevusaastaks võetakse koori vastu veel ainult kuni 1977. aasta lõpuni.

Vanemgaidide Koori Klaveri Fondi toetajate nimekirjas (ja nüüd klaveril asuval mälestusplaadil) on järgmised nimed: Eesti Gaiderkogu Kanadas, Rajaleidjate Lipkond, Ida Areneem, Väino ja Elha Einola, A. Jaanimägi, Talvi Jaldre, Kalju Jõgi, A. Kippar, Feliks ja Ly Krabi, Jaan ja Siiri Lepp, Gunnar ja Aino Mitt, Helmi Mägi, Paul Naaber, H. Nurmse, H. Puusme, Tiiu Pärnsalu, E. Raik, Elsa Raudsepp, Helgi Rosen, Irene Ruus, hr.& pr. H. Saar, Helen Sadul, Elli Terts, Frida Terts, Antoni ja Maret Truuvert, Helje Valter, Klaudia Voiko, Ernst ja Alli Vähi.

Ontario riigiteenijate jõuluõhtu

Torontos Eesti Üliõpilaste Seltsi majas toimus möödunud kolmapäeval Ontario valitsuse juures riigiametnikkudena töötavate eestlaste ühine jõuluõhtu. Sellest oli osa võtma ilmunud 33 inimest, kes veetsid ühiselt lõbusa õhtu. Päevakohase kõnega esines kokkutulnuile Emil Eerme, kes töötab Ontario transpordi ja kommunikatsiooniministeeriumis.

Skautlike noorte metsajõulupuu

Traditsiooniline skautlike noorte metsajõulupuu toimub teisipäeval 20. detsembril kell 7 õhtul Wilket Creek pargis (Leslie & Eglinton).

Sellel aastal on presideerivaks lipkonnaks „Põhjala Tütred". Palume ühendust võtta lipkonna juhi ngdr Margot Nortmaaga kui on vaja rohkem informatsiooni. Põhjala Tütred loodavad rohkearvulist osavõttu. Margot Nortmaa telefon 759-7230.

Jõulud Kolmainu koguduses

Toronto Kolmainu koguduses on nii enne pühi, jõuluõhtul, esimesel pühal kui ka vana-aasta õhtul jumalateenistused. Laupäeval, 10. dets. kell viis on Kristuse tulemisepüha teenistus, millele järgneb kiriku saalis koguduse jõulupuu. Mõlemal laulab Silvi Preem. Koosviibimise kavas on ettekandeid noortelt ja lastelt nii klaveril kui ka deklamatsioone. Kuid ka täiskasvanud annavad oma osa jõulupuul laulu ja deklamatsiooniga. Kohvilaua korraldavad naisringi liikmed jõuluvorstiga. Ka oodatakse jõuluvana.

Osavõturohkemaks teenistuseks on nagu alati püha jõuluõhtu teenistus, mis sel aastal on laupäeval ja annab ajaliselt parema võimaluse jumalateenistusele minemiseks. Jõuluõhtu teenistus algab kell 5 p.l. Esimesel jõulupühal on jumalateenistus kell 1.30 ja vana-aasta õhtul armulauaga teenistus kell 5.

VENTILAATORID

lae või seina sisse installeeritud. Moodsad tugevajõulised ventilaatorid vanniruppa, kööki või pööningule. — Tel. 762-9190

JAAN ALMER
KATUSETÖÖD
Tel. 699-5295
Teeme uusi ja parandame vana nii linnas kui ka suvilates

Kuulutus

Eestlaste Seltsi teadaanne

Elades ajajärgul, kus luuakse oma seltse, kutsun kaasmaalasi, kes omavad veel kehtiva Eesti Vabariigi välispassi, esimesele kokkusaamisele Eestlaste Seltsi asutamise mõttes kunstnik Joann Saarniidi Eesti Vabariiki kujutava teose ette Toronto Eesti Maja esikusse. Kui paraaduks peaks olema lukus, siis kohtugem Toronto Eesti Maja ukse ees pühapäeval, 18. dets. k.a., kell 10 hommikul.

Endatutvustamiseks kaasa võtta maksev (kehtiv) Eesti Vabariigi välispass.

KAASMAALANE.

Torontos, 11. detsembril 1977.

Kingad Lääne-Saksamaalt ◊ Tel. 533-8122
Prantsusmaalt, Austriast
Naiste ja meeste kingad.
Ekstra laiad suurused,
ka jalatoega
Patacsi Shoe Salon
480 Bloor W., Toronto 4. Ont

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN
281 DANFORTH AVE. Tel. 463-3331

MEIL ON SAADAVAL:
Soome rukkileivad,
piparkoegid, lihapirukad,
kardemonisaiad, jõulutordid,
ploomikoogid, soolalõhe
ja palju muud.
Räägitakse ka eesti keelt.
Andke jõulutellimised varakult, kuid hiljemalt 22. dets.
Ärl avatud pühade nädalal: esmasp. 19. dets., teisip. 20. dets. 9—6, kolmap., neljap., reedel 9—8, laup. 8—12.

KIRIKUD

EESTI EV.-LUTERI USU PEETRI KOGUDUS TORONTOS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto
M4P 2L1. Kiriku tel 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto
M4N 1L8 tel. 483-4103

IV KRISTUSE TULEMISE PÜHA jumalateenistus 18. detsembril kell 11 hommikul. Vaimulik Orkester Inga-Pia Korjuse juhatusel. Klarnetil E. Sippa.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus.

KOGUDUSE JÕULUPUU kohe pärast jumalateenistust. Jõulukõne — õpetaja O. Puhm. Kava pühapäevakoolilt ja leerieelseilt. Jõuluvana. Kinkepakk, hinnaga $1.— saadaval kohapeal.

JÕULUÕHTU jumalateenistused: Esimene — kell 2 p. l. Pühapäevakooli ja leerieelsete koor Margit Viia juhatusel. Teine — kell 4 p. l. Solist Helmi Betlem. Kolmas — kell 6 p. l. Noortekoor „Lootus" Ch. Kipperi juhatusel. Solist Liina Purje. Esinevad Vaimuliku Orkestri ansamblid ja solistid Inga-Pia Korjuse juhatusel. Kõigil teenistusil teenib õpetaja O. Puhm.

I JÕULUPÜHA jumalateenistus 25. detsembril kell 11 hommikul. Teenib õp. U. Petersoo. Solist Liina Purje.

JUMALATEENISTUS TAARA PUHKEKODUS 26.. detsembril kell 3 p. l. Õpetaja O. Puhm ja noored Inga-Pia Korjuse juhatusel.

INGLISKEELSE KOGUDUSE JÕULUÕHTU reedel, 23. detsembril kell 7 õhtul.

INGLISKEELNE JÕULUJUMALATEENISTUS pühapäeval, 25. detsembril kell 1 päeval. Teenib õp. S. Otto.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
10 Lamport Ave. Apt. 307
Toronto 5, Ont. M4W 1S6
Tel. 961-8391
„VABADUSE KUULUTUSE" raadiosaated igal pühapäeval kell 8—8.30 p. l. WHLD 1270 kc.

Pühap., 18. dets. kell 10.15 homm. pühapäevakool. Kell 11 4. adventpüha JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Raid. Segakoor, Kell 5 õ. PÜHAPÄEVAKOOLI JÕULUÕHTU, noortekoor.

HAMILTONIS pühap., 18. dets. kell 2 p. l. JÕULUJUMALATEENISTUS YMCA saalis. Kõneleb K. Raid, solist A. Kaups.

JÕULULAUPÄEVAL, 24. dets. kell 5 õ. jõululaupäeva jumalateenistus küünlavalgel. Kõneleb K. Raid. Meeskoor.

Pühap., 25. dets. kell 11 homm. JÕULUJUMALATEENISTUS, kõneleb K. Raid, pillikoor. Kell 6 õ. JÕULULAULUDE ÕHTU küünlavalgel. Segakoor ja noortekoor.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS
Tel. 461-2077
562 Jones Ave., Toronto 6, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.,
Toronto 6, Ont.
Tel. 463-6223

Pühap., 18. dets. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Lauluettekandeid noortelt ja segakoorilt. Kõneleb jutl. E. Saraoja.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church, 45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. Rüdmik
P. O. Box 234, Toronto 18, Ont.
Tel. 233-5390
USUSÕNUMI RAADIOJUMALATEENISTUSED igal pühapäeval, homm. kell 9.30—10.00 lainel CHIC-790 kc.

Raadiojutluse teema 18. dets.: „JÕULUDE VAIMULIK TÄHENDUS".

Pühap., 18. dets. kell 3 p. l. JUMALATEENISTUS. Esinevad pühapäevakooli lapsed jõuluetteka nnetega. Jutlustab dr. Arvo Alfred.

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS
Carltoni ja Jarvise nurgal
Õpetaja Andres Taul
17 Frank Cresc.
Toronto 176
Tel. 656-5248, kirik 923-5172

Laup., 17. dets. koguduse JÕULUPUU kell 5 p. l. Pühapäevakoolilaste ettekandeid, jõuluvana, kohvilaud.

Pühap., 18. dets. 4. Kristuse tulemispüha JUMALATEENISTUS kell 11 e. l. Kaastegev Enn Kiilaspea perekonnaansambel.

Laupäeval, 24. dets. kell 7 õ. JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS (Erakorraline aeg). Solistid Irene Loosberg ja Tamara Norheim. Koguduse segakoor, juhatab Jaak Kivik.

Pühapäeval, 25. dets. kell 12 päeval JÕULUPÜHA JUMALATEENISTUS.

1978. a. leerikursus algab pühap., 8. jaan. Leeri avajumalateenistus kell 4 p. l. Palun selleks ajaks leerilastel registreerida õpetaja juures.

ÕPETAJA KÕNETUNNID igal teisipäeval ja neljapäeval kella 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
R. R. 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik
Tel. 1-519-941-4309

Pühap., 18. dets. kell 5 p. l. pidulik JUMALATEENISTUS koguduse koorijuhi hr. G. Raagi 60. sünnipäeva tähistamiseks ja ülempreester E. V. Velleso'le kuldristi üleandmiseks. Teenivad ülempreester E. V. Velleso ja E. Lepik. Laulab kog. laulukoor hr. G. Raag'i juhatusel. Solist Erika Solom-Veskimets, orelil prl. Inga-Pia Korjus. Laululehed.

JÕULUJUMALATEENISTUS toimub jõululaupäeva hommikul kell 11 Peetri kirikus. Teenivad ülempreester E. V. Velleso ja E. Lepik. Laulab kog. laulukoor hr. G. Raagi juhatusel. Solist pr. Erika Solom-Veskimets, orelil prl. Inga-Pia Korjus. Laululehed.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St.,
Toronto (Sherbourne'i allmaajaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gnadenteich,
112 Fallingbrook Rd.,
Scarborough, Ont.
Telefon 698-7977 või 766-7853.

JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS on 24. dets. kell 5 p. l.

1. JÕULUPÜHAL, 25. dets. on jumalateenistus kell 1.30.

VANA-AASTA ÕHTUL on jumalateenistus kell 5 armulauaga. Armulauale kirjutada võimalikult enne jumalateenistust.

Kõnetunnid on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8 kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

Hea hinnang Erika Tiisleri tööle

Floridas ilmuv „Clearwater Sun" avaldab 7. nov. numbris pikema artikli rakenduskunstnik Erika Tiislerist ühes suure fotoga, milles kiitvalt hinnatakse ta kunstilist loomingut. Kirjutus toimetusliikme Lisa Veldersi sulest märgib, et tema loodud ehisnahatöid on omandanud Rootsi kuningas Gustaf ja USA-s presidendid H. Truman ja R. Nixon. Artiklis antakse ülevaade Erika Tiisleri eluteest, põgenemisest kodumaalt, Eestist, märgitakse ta saavutusi ning jõudmist N. Yorgis Burlington Industries Inc., tekstiiljoonestaja ja seejärele kunstiosakonna juhataja kohale, kus ta töötas 15 aastat.

THE FINNISH PLACE
5463 Yonge St., Willowdale, Ont. M2N 5S1
(Finch'i lähedal)
Telefon 222-7575
SOBIVAD JÕULUKINGID OSTATE MEILT: suur valik soome klaasi, ilusaid ehteid, küünlaid, küünlajalgu jm.
JÕULUDEKORATSIOONID.
MURDMAA-SUUSAD ja suusavarustus
Võtame vastu tellimisi jõulusiakidele ja -kalkunitele
Pagarisaadused (ka Rooneeme leib) ja delikatessid

Ly Parma reisikirju

Laevasõit Vahemere randadele

III

Kreeka ajaloolistel saartel

Ükskõik mis suunas lähetada pilk Kreeka mannermaalt üle Egeuse mere, igalpool hakkab silma juba maakaardigi järgi rohkesti saari ja saarekesi. Neid on metsikult rohelisi või kaljuselt püstloodseid hall-valgeid, või ka linnakeste ja liivaste suvitusrandadega piiratud ja luksuslikult väljaarendatud kuurordialasid, ent neil kõigil on siiski oma ühendav lüli paljude ajamärkide ja sama türkiissinise Vahemere vee tõttu, mis nende kõigi randu uhab.

Palju iidset ajalugu, legende ja müüte on seotud Kreeka kultuurilooga, seda peegeldub neis saarteski.

Meie Vahemere-reisil on peatused kolmel Kreeka saarel ja on sobivaid kõnelda neist üheskoos, kuigi nende külastamis-järjekord polnud selline, vaid nad olid kui üksikud lülid lükitud teistel maadel peatumiste vahele.

2000 aastased saunad, kanalisatsioonid ja veevärgid

Kreeta on suurim Kreekamaa saartest, praegu elab seal pool milj. inimest, neist viiendik pealinn Heraklionis, mille suur ja elavaliiklusega sadam asub otse vanalinna taga. Linna kaugeks tagapõhjaks on Zeusi profiiliga mägi, Kreetat peetakse Zeusi sünnipaigaks.

Eriliseks huviobjektiks ja ajaloolaste Mekkaks on aga väljakaevamised, mille alustas kuulus Briti arheoloog Evans juba enne a. 1900 ja mis vaheaegadega kestsid kui 1931. aastani. Nii koorus maapõuest välja esimene säde Euroopa tsivilisatsioonist: Minose kuningriik, mille eelajalooline linn Knossos kerkis 2000 a. e. Kr. s. ja oma paleede, troonisaali, vanima sillutatud tänava, varaaitade ja palju muu juurdekuuluvaga on imetlustäratav. Säilinud on ka meisterlikke seinmaale, kujusid, juveele ja graveeritud vaase, millest suur osa on talletatud Heraklioni arheoloogilises muuseumis, mida peetakse üheks huvitavaimaks mitte üksi Kreekas, vaid terves Euroopas. Et selleaegne palee ja saunad oli varustatud kanalisatsiooni ja veevärgiga, on otse hämmastav. Esialgne

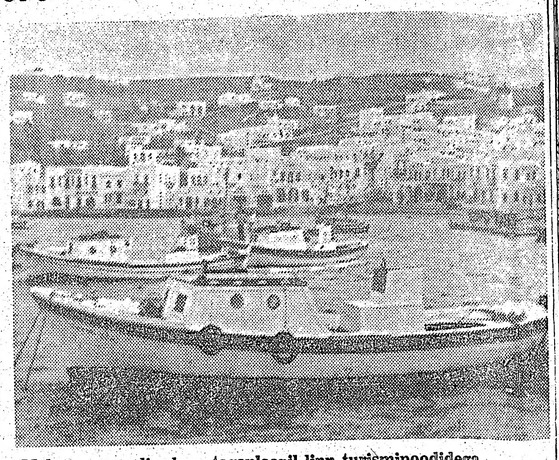

Mykonose paadisadam, tagaplaanil linn turismipoodidega.

Knossos sai kannatada maaväringu tagajärjel, ent ehitati uuesti 17. sajandil e. Kr. s.

Seistes Minose kuningate palee sammaste vahel, tekib paratamatult tunne, et 4000 aasta jooksul pole arhitektuuriala mitte väga palju edasi jõudnud, on ehk vaid oma palet muutnud ja mitmekesistunud.

Samas on väljakaevamisel avastatud vanim maja, pool-koobas allaviivate trepiastmetega, pärit 8000 a. e. Kr. s. (10.000 aastat vana), samast ajast on ka keraamilisi leide. Tundub, nagu kaoksid vanusel igasugused piirid.

Skandinaavlaste suvitussaar Rodos

Rodos oma subtroopikalise kliima, rohelisuse ja laiade liivarandadega on üks tänapäeval hinnatud puhkepaiku peamiselt Skandinaavist saabuvaile suvitajaile. Kuuldavasti veedab oma puhkusaega seal ka rohkesti Rootsis elunevaid eestlasi.

Asukohaga Türgi ranna läheduses kuulub Rodos n. n. 12-saarerühma hulka, millest üks vähemaist on Kos, Euroopa arstiteaduse-isa Hippocratese kodusaar ja märkimisväärselt tuntud.

Sügisesele lühiajalisele saabujale pakub Rodos eeskätt huvi oma ajaloolise tagapõhja tõttu. Saare pealinn, nimega samuti Rodos, kannab oma moodsa osa kõrval ka keskaja ja türgikultuuri sugemeid, saar ise aga on käinud käest kätte ja alles 1948. a. vabanenud itaallaste võimu alt ja ühinenud Kreekaga. Linna üheks sümboliks on suuresarveline hirv, kes olevat saarele sisse toodud madude hävitamiseks, mida ta oma teravate sarvedega teeb. Suurepärane hirvekuju kõrge samba otsas tervitab tulejaid juba sadama lähistel.

Rodose linnast 56 km põhja poole saare idakaldal asub Lindose iidne linnuriik kõrgel mäetipul, mille õitsenguaeg oli juba 3000 aastat tagasi. Tarkusejumalanna Athena auks ehitatud kõrgete sammastega tempel jätab eriti võimsa mulje, vaade tervelt kolmnurgakujuliselt Acropoliselt, mille restaureerimine aina jatkub, all lainuva mere ja maa poole, on hingematev.

Et jõuda üles Lindosesse, tuleb ära marssida 650 trepiastet, pool teed on küll võimalik üles sõita ka eesli seljas, mille eest küsitakse $1.50 ja mida paljud turistid kasutavad. Aega võtab see aga samapalju kui jalakäiminegi.

Tuuleveskid ja kirikud võistlevad hotellidega

Mykonos vaatamata on väiksusele ja lagedale mägimaastikule on üks tuntumaid Kreeka suvitussaari. Isemoodi tuuleveskid ja tervelt 365 kirikut või kabelit — paljud neist pühendatud hukkunud meremeestele — annavad saarekesele oma ilme ja veetlevad hotellidega suplusrannad koos intensiivse ööeluga suvehooajal meelitavad rohkesti turiste.

Valgete, sillutatud ja puhtakspestud kitsas-tänavatega, mille ääres aina turismipoed ja restoranid, jätab Mykonas väga omapärase mulje. Hooajal tuleb saarele 5—10 turismilaeva päevas sisse ja see toob tohutu hulga ostjaid ja huvilisi; nüüd on hooaeg lõppemas ja suurem osa äritegevust pannakse 2—3 kuuks täiesti seisma.

Suured laevad — nii meiegi oma — jäävad seisma reidile ja reisijad tuuakse tenderitel otse poodide juurde sadamasse. Samas sammub tulejaile vastu Mykonose kuulus ja taltsas pelikan, kes ükskõiksena sadamakail kalakastide vahel jalutab ja otsemaid turistide poolt kaameraläätsale võetakse. Paljudes poekestes kootakse ostja nähes värvirõõmsaid kangaid, millest hiljem valmistatakse kleite, seelikuid, kardinaid, linikuid ja muud.

(Järgneb)

Toronto linn

MUUDATUSI JÄÄTMETE ÄRAVEOS

Reedel, 23. detsembril, 1977 — Sel päeval ei toimu jäätmete kogumist. Järgmine kogumine kolmapäeval, 28. detsembril, 1977.

Esmaspäeval, 26. detsembril, 1977 — Sel päeval ei toimu jäätmete kogumist. Esmaspäevane kogumine toimub teisipäeval, 27. detsembril, 1977.

Esmaspäeval, 2. jaanuaril, 1977 — Sel päeval ei toimu jäätmete kogumist. Järgmine kogumine toimub teisipäeval, 3. jaanuaril, 1978.

Suuremate esemete ja ajalehtede äravilmist ei toimu 28. detsembril, 1977 ja 4. jaanuaril, 1978. Äravilmisega alustatakse uuesti kolmapäeval, 11. jaanuaril, 1978.

Teie koostöö jäätmete väljepanemiseks õigel päeval leiab hindamist.

R. M. BREMNER
Commissioner of Public Works
Toronto linn

Tõuked ja heited eesti tänavuses kergejõustikus

Ühes oma eelmises numbris vaatlesime tänavuse eesti kergejõustiku tulemusi hüpetes. Seekord võtame vaatluse alla heited.

Kuulitõukes on kolm meest jõudnud üle 19 meetri. Heino Sild on täpselt 20 meetrini jõudnud, mis aga paarkümmend sm eelmise aasta parimast saavutusest halvem on. Teisel kohal on A. Tammert, kes on tõuganud 19.19 m. Kolmandal on E. Rohula, kes tänavu jõudis üle 19 m piiri, tõugates 19.03 m. Veel on üle 18 m tõuganud A. Savest, kelle tulemus on 18.77 m.

Kettaheites on Eesti rekord Veljo Kuusemäelt aasta suursündmus. Kuusemäe lennutas ketast 64.54 m. Talle järgnevad K. Külv 59.56, S. Suur 56.54, I. Sepp 56.34, R. Nõmmik 55.92 ja A. Tammert 54.98 m.

Vasaraheites arvestatakse K. Laansalu nimel ka uus Eesti rekord, kuna ta sügisel heitis vasarat 68.42 m. Tegelikult on aga Jüri Tamm eestlane, kes vasarat kõige kaugemale on lennutanud. Ta on nimelt saavutanud 72.44 m, aga kuna ta praegu õpib Kiievis — kaugel kodulinnast Pärnust — ei noteerita tema arvel Eesti rekordit.

Odavise, mis alati on olnud üks eestlaste lemmikaladest ei sisalda praegu suuremat huvi, kuna saavutused on keskpärased. Ainult Heino Puuste on visanud üle 80 meetri, nimelt 82.56 m.

LINHOLM LIMITED · REALTOR

EESTI KINNISVARA OSTU-MÜÜGI FIRMA

Toronto piirkonnas eestlastele abiks juba aastast 1954. Meie pikaajaline praktika ja sõbralik teenimine on teie huvide parimaks kaitseks. Kohest teenimist hr. Linholm'ilt telefonil 486-7752, õhtuti helistada 489-9932.

PIDEV NOUDMINE ELUMAJU MÜÜGIKS SAADA!

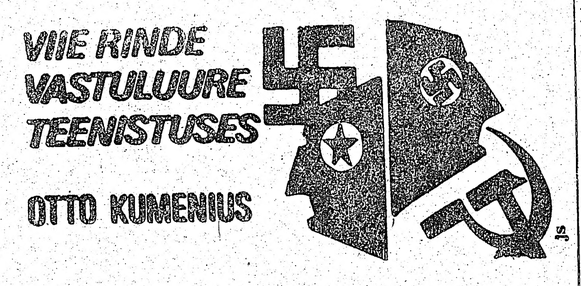

8.

Kohe Dagget & Kompanii lahkumise järel proua af E. ja arhitekt S. muutusid väga aktiivseiks. Nad vestlesid telefonis sageli sakslastest, rääkisid kui mitu saksa sõjalaeva olid saabunud Helsingisse ja nii edasi. Ühes vestluses arhitekt S. teatas, et tema firma on saanud tellimise merekaartide kapi valmistamiseks admiral von Boninile. Kui oma uurimist veelgi laiendasime saime selgusele, et keegi proua af E. sugulane elas samas majas kui admiralgi, ainult korrus madalamal. Arhitekt S. omalt poolt oli teinud tutvust Bonini autojuhiga. Mängu osalised hakkasid üksteise järel oma kohtadele sobima. Kõik viitas sellesse suunda, et selle seltskonna „amatöör-spioonid" töötasid innukalt hankides teateid sakslaste kohta.

Juba algusest peale oli selge, et nende spionaazh oli suunatud sakslaste vastu. Selletõttu proua af E. otsiski selliseid kohti ja seltskondi, kus kõrgemad saksa ohvitserid liikusid. Aga ta helistas ühel õhtul ka mulle ja soovis jooki pakkuda. Ta olevat üksi ja igatsevat jutukaaslast. Vastasin ilma pikemat mõtlemata nõusolevalt. Tühjendasime pudeli rummi ja võtsime veel teiseltki korgi. Proua kurtis, et ta elu on murelik ja tunneb end üksikuna kuna üks ta paremaist sõbrannadest, Eileen Dagget oli reisinud ära. Kesköötundidest üle jõudes proua af E. ütles end tundvat rummist ja rohkest rääkimisest väsinuna ja soovis minna puhkama. Mul oleks tulnud olukorda kasutada. Aga see ei sobinud minu kavasse ja proua oli tõeliselt väsinud. Ütlesin talle siis head ööd ja leppisime kokku ueeks kohtumiseks kunagi hiljem. Homme ta pidi nimelt sõitma oma mehe juurde Riihimäele.

Minu mehed telefonikuulamise osakonnas teatasid, et proua af E. oli kohe pärast mu lahkumist helistanud arhitekt S-le. Ta oli rääkinud minu külaskäigust, mis ei olnud sujunud tema kavatsuste kohaselt; minust polnud „pääsenud lahti mitte midagi väärtuslikku". Need sõnad panid minu pea sumisema. Edasi oli proua rääkinud, et ta nõbu leitnant Peter Sederholm saabuvat lähemail päevil lõunale. Külalise auks oli mõeldud väikese pidustuse korraldamine. Noh, leitnant saabus, ja asjade kontrollimisel selgus, et ta oli juba värvatud meie luureteenistusse. Tema isa oli vana tsaariarmee kindral, nüüd juba surnud. Ema omalt poolt oli minule tuntud naistest veetlevaim, vana aadlisugusse kuuluva perekonna liige.

Kogu see jutt arenes edasi kiirelt, kild lisandus killule. Kuna töötasin sellega üksinda, siis minul võttis mitu kuud aega enne kui lõplikult kogu asja sain selgitatuks. Siis minu ülem otsustas, et asi oli nüüd küps ja andis korralduse alustada tegevust selle grupi vastu.

Vahistasime proua af E., arhitekt S., tema sõbratari ja ilmnes, et arhitekt oli suur naistekütt, leitnant Peter Sederholmi, admiral Bonini autojuhi ja mõned teised, kõik kokku umbes kümmekond inimest. Süüdistus oli spionaazhlik tegevus Inglismaa kasuks. Alul kõik eitasid järsult oma süüdi olekut ja asi näis libisevat meie käest. Tundus juba, et pidime nad vabaks laskma. Aga meie ebakorrapärases töös oli õigus mõjutada süüdistatavaid ka isikupäraselt, sel juhtumil alatiselt naiselikkudele nõrkustele tähelepanu suunates. Tegin seda. Lasksin proua Margotil kuulda helilinti, kus olin talletanud ta armsa Maxi ja Stockmanni sõbratari kudrutamise telefonis. Proua Margot muutus päris kaameks. Ta istus kaua aega hääletult ja siis toodi kõik esile mida ma soovisin kuulda.

Inglased olid proua Eileen Dagge i vahendusel värvanud neid spioneerima selle järel kui passiosakond oli suletud ja briti ametnikkond reisinud tagasi oma kodumaale sõjakuulutuse tõttu. Inglased värvasid inimesi sellistesse ülesannetesse nii suure kiirusega kõikjal Soomes, et nad ei jõudnud neile enne mingisugust väljaõpet anda. Nad arvasid naiivselt, et küllalt kõrges seltskondlikus ringis olevad inimesed on võimelised end klaarima oma abiga. Puhas ja jäme valelask! Briti spionaazhigruppi kuulus teiste hulgas ka vabahärratar von Stackelberg, samuti kogu grupp teisi tuntud inimesi, kes olid sinisilmaliselt nõustunud Eileen Dagget & Kompanii meelituste peale saatma Londonisse sakslaste liikumisest ja üksustest kogutud informatsiooni. Nüüd nad pidid kannatama oma lihtsameelsuse pärast. Nordenskiöldinkadu ääres olev korter oli varem olnud Eileen Daggeti ja ta allagentide kohtamispaik. Niiviisi inglased, kes valmistusid maalt lahkuma organiseerisid Stiernschantzi grupi, olid korraldanud korteripakkumise kuulutuse „Hufvudstadsbladet'is" „haisukoerte" eksitamiseks ja proua af Enehjelmi kaitsemiseks. Sellisena mõjus süütu korteripakkumise kuulutus, mille tõttu proua af E. oli asunud „Walter Brauni" järel sinna elama; Walter Braun oli tegelikult muidugi Eileen Dagget.

Alul kujutasime ette, et selle kümnelise grupi poolt Londonisse saadetud teated olid üsna tühised. Aga peaegi selgus, et nad olid õngitsenud omale suure hulga tähtsaid asju. Informatsioon ei püsinud kaua Londonis, vaid läks edasi meie peavaenlasele venelasele, kes oli inglaste liitlane. Omalt poolt see asjaajamine oli mulle vastumeelne ja oleksin meelsasti loovutanud arhitekt S. ülekuulamise oma lähemale ülemale, õigusteaduse doktor Paavo Kastarile. Aga ta soovis, et viiksin asja ebameeldiva lõpuni. Kui tulemuseks olnuks rahvusvaheline „fiasko", ta saanuks süüdistada mind, ja kui kõik läheks hästi, oleks au siiski temale tulnud. Kastari nõustus viibima ülekuulamise juures koos kohtuniku abi Gans Gustaf Snellmanniga; viimasena nimetatud oli Büroo Cellariusè ja meie vastuluureosakonna vaheline sidemees.

Minu käsitluse kohaselt meil ei olnud palju võimalusi arhitekt S. süüdi tunnistamiseks. Ta eitas kõike mida proua af E. talle süüks pani. Mõtlesin, et mida ma ise tema asemel oleksin teinud, mis teateid oleksin tähtsaimaks pidanud. Ülekuulamisel oli mu ees akt, kuna paberile oli muu hulgas märgitud, et Norra sõjalise esindaja Tangen Hansteeni Helsingist tagasi Norrasse lahkumisel, kus ta tähelepandavalt kiiresti tõusis majorist kindraliks ja ülemjuhatajaks, ta kohtus veel Adloni baaris proua af E. ja arhitekt S-ga. Meie sõber Max oli jätnud talle ümbriku. Selle sisust ei olnud meil vähimatki teadet. Ma ei võinud vahistada major Hansteeni keda kaitses diplomaatlik puutumatus ja Norra kodakondsus. Kaks kirja anti talle üle, kolm päeva pärast seda, kui kolm väikest saksa sõjalaeva oli lennanud õhku Katajanoka sõjasadamas. Plahvatusel sai nelikümmend sakslast surma ja pärast seda oli üle kuulatud palju isikuid. Hakkasin aimama mingisugust ühendust nende asjadega.

Mõtlesin sel viisil: kui mina oleksin olnud inglise spioon selle plahvatuse ajal, siis sellesarnane uudis oleks muidugi olnud esimene minu informatsioonilehel. (Pärast sõda sain teada, et sabotaazh oli tõesti inglise päritoluga). Selle järel jätkasin ülekuulamist.

Max S. istus ülekuulamise ajal ruumis kaamena, külmalt pilkava ilmega — tundsin hästi sellesuguseid kõrksameelseid tüüpe. Kummardasin ettepoole oma istmel ja ütlesin:

„Proua af Enehjelmilt saadud andmeil olete peasüüdlane inglaste kasuks tehtud spioneerimisel. Minu arvates võiksite kasutada ausat dzhentlemani tava ja üles tunnistada. Tean ka rääkida seda mida olete seni ülekuulamisel salanud."

Max Stiernschantz ütles: „Jutustage sellest! Selle järel ma võin rääkida."

Selle olukorraga on alati kaasas asjaolu, et ülekuulaja võib ülekuulatavat üllatada ainult ühel korral. Ja kui üllatus on psühholoogiliselt või muul viisil ebaõnnestunud, siis see on kindlasti viimast korda. Mina siis ütlesin:

„Te ei tea ilmselt, et olen pooleldi norrakas, et minu norra allikad teatavad, et olete jätnud ümbriku härra Hansteenile, kes selle järel koheselt reisis kodumaale ja kohtas seal teie tööandjat. Minu käes on teie poolt talle jäetud kiri."

(Järgneb)

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1912, Royal Trust Tower,
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Toronto, Ont. M5J 2H7
Tel. 862-7115

S. BROGOWSKI, O.D.
OPTIK
Tel. 531-4251
412 RONCESVALLES

ALNA
TORONTOS
Piduülikondade rentimine.
Ülikonnad ja püksid tellimisel
437 DANFORTH AVE.
Tel. 463-8104

Uus „Triinu"

„Triinu!" on kauniks kombeks igaaastane jõulunumbri kaanepilt panna pidurüüsse. Seekord oli mitmevärvitrükis Vigala rahvarõivas naine. Ajakirjal on jälle aastakäigu vahetus pärast 25. juubeliaasta möödumist ja läheb lugejate ja kõigi toimetajate abil vastu uuele tegevusaastale.

Uues numbris kirjutab õp. H. Laaneots jõulujutluse „Luba elada olevikus", jõuluteemalised on ka K. Käbliku „Vanaema jõuluõhtu Kalifornias" ja A. Tiituse „Minu jõulukuusk". Üldteemalised on Maie Kiive „Võrdsete õiguste ajastul", Tiina Kirssi „Noor ja elukutse valik", M.J. „Ühendriikide välispoliitika konverents", märkmeid naiste rahvusvaheliste suhete arendamisest, S. Tomsoni „Naiste nõupäev Göteborgis", I. Tõrmaküla ettekanne Trent seminaris „Kõneoskus", H. Virkhausi „Ühe eesti opereti saamislugu", M. Lepiku „Eneri Taul", dr. R. Vanaselja „Liigesepõletik ehk reuma", V. Hubeli „Huvitavaid puuesemeid Ontariost", etnoloog Mai Raua „Mõni sõna lusikast, noast ja kahvlist", J. Järve „Numismaatika ja Eesti maaalal kehtivusel olnud rahamärgid, mündid", L. Esopi „Kannel eesti rahvalaulus", T. Maki „Sini-mustvalge vahtra lehe lipu all" ja mitmeid väiksemaid kirjutusi.

Kodude ja naiste käsitööalased on A. Ambrose „Kehtna kooli 50 aasta juubeliks", E. Tarmet-Toombergi „Riidest nööpauk talvisele riietusele", H. Valteri „Vigala naiseülikond", L. Sule „Leivalina", R. Plangi „Tõstamaa neiu vöökiri", Jeenette „Pildid talvemoest", H. Piirsalu „Telgedel kootud laualinik ja väike seinavaip", H. Jukkumi „Keedame ühele", kuna E. Park vaatleb Erna Nuthi mälestusraamatukogu New Yorgis, B. Paaver mälestab Mea Krimsi ja Arno Tali Karl Ristikivi. Kirjutusi täiendavad paljud fotod.

Ohutum mootorsaaniga sõitmine algab sõitja treening-kursusega.

Allpool kirjeldame, mida teeb Ontario julgeoleku kindustamiseks mootor-saaniga sõitmisel.

Mootorsaaniga sõitmine on kujunenud populaarseks paljudele Ontario elanikele, kuna see on tervislik ja nauditav spordiala. Mootorsaan osutub sageli ka hädavajalikuks liiklemisvahendiks kaugetes piirkondades või ohuolukordade puhul.

Nüüd on võimalik teil ja teie perekonnal õppida mootorsaani juhtimist ekspertidelt vastaval treening-kursusel, mille korraldab Ontario Federation of Snowmobile Clubs (OFSC) koostöös Ontario Safety League'ga ja Ontario transpordi- ja kommunikatsiooniministeeriumiga.

Kursus korraldatakse 12—15 aasta vanustele noortele ja 16-aastastele ja vanematele isikutele, kelledel ei ole Ontario mootorsõidukite juhi luba. Kursuse lõpetanud isikud saavad oma võimete kohta tõendi, mis kinnitatakse mootorsaani juhtimise loana igas transpordi- ja kommunikatsiooniministeeriumi eksamikeskuses 2 dollari eest.

Üksikasjaliste andmete saamiseks OFSC treening-kursuse kohta võtke kontakti: OFSC Driver Training Office, R.R. 1, Jordan Station, Ontario L0R, 1S0, telefon (416) 562-4922.

TASUTA KÄSIRAAMAT

Muretsege endale tasuta uus käsiraamat „Snowmobiler's Handbook", kus on toodud mootorsaaniga sõitmise reeglid, ettevaatusabinõude tarvitusele võtmine julgeoleku kindlustamiseks, informatsioon sõiduradade kohta, rajamärgid, treening-kursuse informatsioon, tabel külma ja tuule tegurite kohta ja muid kasulikke andmeid. Broshüüri on võimalik saada igast transpordi- ja kommunikatsiooniministeeriumi eksami keskusest või litsentside büroost. Broshüür on saadaval detsembri keskpaigast alates.

James Snow,
Minister of Transportation and Communications
William Davis, Premier
Province of Ontario

Ühe otsija mõtisklusi

Liili-Anne Parlo, Su palet ma otsin. Luuletusi. Eesti Vaimulik Raamat 1975. 220 lk.

Liili-Anne Parlo vaimulik luuletuskogu „Su palet ma otsin" on välimuselt üks kaunemaid luuletuskogusid, mis meil ilmunud. Raamatu suur formaat, hea paber ja kunstnik Agaate Veeberi arvukad illustratsioonid annavad omapoolse kaaluka lisandi luuletaja 100-le luuletusele. Raamatul on hea kujundus, on avarat ruumi trükipildi kõrval, samuti ruumi leheküljelistele illustratsioonidele. Tulemuseks on mahukas raamat, mis väga sobiv kingituseks usulise tundega inimestele.

Ain Kalmus oma viimases memuaarteoses nimetas vaimulikku kirjandust tarbekirjanduseks kuna see teenib ühe grupi inimeste huviala.

Ometi võib sellele väitele ka vastu väita, sest usulise inspiratsiooniga luule võib muutuda kõrgetasemeliseks ja kõiki huvitavaks luuleks nagu meie oma Uku Masingi puhul. Tinglik on, et looja selle ise suudaks viia väljaspoole peamiselt oma grupi tarbest.

See küsimus tõuseb ka L.-A. Parlo luulekoguga tutvumisel. Mahukasse kogusse näib ilmselt olevat võetud kogu looming ilma selekteerimata ja isegi sisuliselt grupeerimata. Suur osa on juhuluule iseloomuga, kuigi kahtlemata tingis selle sündmusega seotud inspiratsiooniläte. Usuline kirjandus on esmast ikkagi programmiline täites kõigepealt selle (tarbekirjanduslikku) osa. Raamatut läbi lugedes on läbitud ka kirikuaasta koos sellele meie ühiskonnas lisanduvate rahvuslike tähtpäevadega.

R. Kiviranna on ise avasõnas juba määritlenud, et „teos on rohkem kui luuletuste kogu.

Ta on võimeline samaaegselt olema meditatsiooniraamatuks ja Kristuse rikkuste vahendajaks meie hingele."

Vaatamata sellele juba kindlaks tehtud asukohale on sellel siiski kirjanduslik „oma külg" ja see näitab usulise otsija sügavaid mõtisklusi Jumala tõdede palge ees. Inimesele on antud tahe oma Loojale laulda ja L.-A. Parlo teeb seda oma rõõmudes ja muredes, leinas ja valus ning leiab, et just valus ta tunnetab Loojat lähedasemana. Ta tajub eneses Looja hingust ja see on kahtlemata usuliselt heldinule suur väärtus, see on jõud kõigi muu võitmiseks. See tajumine annab ususügavaid mõtisklusi, mediteerimisi, palveid, et Looja veelgi enam ta juurde jääks. Selle palvusliku tunnevooluga on seotud ta isamaalikud värsid.

Maa eest, kuhu ta igatsused lendavad, saab ainult Loojale palvete kaudu rääkida.

Üks osa luulest on loodud kirikukoraalide viisidele ja vist on neid ta kodukirikus New Yorgis kasutatud laulmiseks, tahtes asendada meie kirikulaulude redigeerimist ootavaid tekste. Kahjuks pole autor ise paremaid tehnilisi eeskujusid kasutanud. Viimase tsükli moodustavad ainetel loodud luuletused, tavaliselt sellisel puhul näidatakse ka aine allikas.

Sellise suure värsiteose puhul, kus jõuluteemalisi luuletusi on ise paarkümmend, on ilmne kordamise oht. Tõenäoliselt pole autor seda ka teiste samateemaliste juures püüdnudki vältida. Vormiliselt on enamuses vabavärsid, milline ju sobibki mediteerivale mõttele, kuid nende kõrval on ka vormikindlat luulet, kus on vaja veidi enam viimistlemist.

A. Veeberi illustratsioonid väljendavad lihtsalt kuid ilmekalt piibliloolisi motiive samastades seda autori usulis-elamuslike värsside sisuga.

Kokku on kaks naisloojat andnud raamatu, kus usuline mõte on kahel pinnal omale ilme saanud, mis peaks paljudele lugejaile andma meeldivaid elumõttelisi süvenemishetki.

HANNES OJA

PAUL JUTTUS
HOGAN PONTIAC BUICK LTD.
348 Danforth Ave.
Telefon äris: 461-3561
PONTIAC
BUICK
LEMANS
PHOENIX
FIREBIRD
SUNBIRD
CENTURY
ACADIAN
SKYHAWK
G.M.C. veoautod
Pruugitud autod

EESTLASED MAAILMARAADIOS

● 22. sept. tähistas Londonis 70-a. sünnipäeva kunstnik Viida Juse. Lõpetanud Tartus ENKS Gümnaasiumi ja õppinud ülikoolis, samaaegselt Pallases, sai temast kunstiõppija. Ta õppis ka Budapestis. Abiellumine tekstiilinseneriga viis ta tekstiilalale, millega saavutas hea edu. Lahutunud, siirdus tagasi kunstialale, õppides Itaalias, jäädes Vene okupatsiooni saabudes välismaale. Abiellus uuesti. Võitis Venetsueelas Bolivari maaliga I koha. Asunud Londoni, jatkus seal maalimine ja tegelemine kudumisega.

● Rootsis tähistas 50-a. sünnipäeva 21. sept. Riikliku Meteoroloogiaasutuse osakonnajuhataja, meteoroloogiateadlane Leo Rannaleet. Ta lõpetas Rootsis, Sigtunas, eesti gümnaasiumi ja siis ülikooli meteoroloogina. Juubilar oli esimesi TV-meteorolooge, viibis mitu aastat Nepaalis, organiseerides selles Himaalaja mägiriigis meteoroloogiajaamade võrku rahvusvahelise ülesandega. Ta lõõb kaasa eestlaste alal REE-sse valitud saadikuna.

Hiljutisel kolme Lõuna-Ontario tekstiilkunstniku müüginäitusel Eesti Majas oli üheks tööde väljapanijaks Armilde Pihel, keda näeme pildil oma tööde juures seismas.

Foto: Vaba Eestlane

Küngi kuuldemäng Rootsi raadios

STOKHOLM (EPL) — Laupäeval, 17. detsembril esitab Rootsi raadio programm Andres Küngi dokumentaalse kuuldemängu „Sanningen skall göra Eder fria" (Tõde võib teid vabastada) allpealkirjaga „Om Sergei Soldatav ock rättegången mot den Estniska Demokratiska Rörelsen" (Sergei Soldatovist ja kohtu protsessist Eesti Demokraatliku liikumise vastu). Dramaturg Bengt Gustafsson.

Nagu pealkirjast selgub, kasutatakse kuuldemängus autentset materjali, mis saadud idast. Kuuldemängu juhatab sisse jutustaja, kes tutvustab Demokraatlikku liikumist Eestis ja Sergei Soldatovit. Alguses jälgib kuuldemäng autentset dokumenti — KGB ülekuulamisprotokolli, mis on jõudnud KGB-st N. Liidus ilmuvasse põrandaalusesse „Jooskvate sündmuste kroonikasse".

4. jaanuaril 1975 arreteeritakse Soldatov ja viiakse Kalju Mätikuga kurikuulsasse Serbski vaimuhaiglasse Moskvas.

Peagu kogu aasta toimuvad ülekuulamised. Kohtuprotsess peetakse 21.—31. oktoobril 1975. Süüialusteks on peale Soldatovi Kalju Mätik, Mait Kiirend, Arvo Varato ja Artemi Jurkevitsh. Kohus teeb otsuse, milles kõik süüdi mõistetakse.

Kuuldemängu (ja vabadusvõitlejate saatuse esialgne) epiloog toimub ühel vingel novembripäeval Tallinnas, kui Expresseni reporter külastab Soldatovi perekonda. Epiloogis ilmneb perekonna saatus — tagakiusamine töökohal ja koolis, inimeste eemalehoidumine „kahtlastest".

Kurikuulsast Potma laagrist saadab Soldatov koos teistega kirja USA rahvale nende riigi 200-aastase juubeli puhul 4. juulil 1976.

Kiri on mõeldud kogu maailma avalikule arvamisele ja kirjeldab olukorda, mis valitseb N. Liidus. See lõpeb sõnadega: „Me nõuame poliitilise tagakiusamise, viha ja hüüditamiste lõpetamist!"

Värskemad uudised loete „VABA EESTLASEST"

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Teisipäeval, 13. detsembril 1977 — Tuesday, December 13, 1977

KIREV MAAILM

NEW YORK — The National Safety Council võttis kokku Ühendriikides pikal lõikuspüha nädalalõpul surmasaanute arvu ja tulemuseks oli 571 surmajuhtumit. Neist 498 liiklusõnnetused, 52 tulekahjude puhul ja 21 lennuõnnetustel. Ametnikud arvavad, et see arv võinuks olla palju suurem kui mitte halvad liiklusolud poleks sundinud inimesi kodus olema või avalikke liiklusvahendeid kasutama.

BONN — Lääne-Saksa ajaloolane prof. Werner Maser kinnitab, et Adolf Hitleril oli poeg Prantsusmaal. Poeg, nimega Jean Lorret, on 59 a. vana ja elab Põhja-Prantsusmaal. Tal on 9 last. Kuna ta on praegu raskelt haige, on ta otsustanud enne surma oma saladuse avaldada. Maser ütleb, et ta teab Hitleri poja olemasolust juba 12 aastat. Hitler oli I maailmasõja ajal tutvunud prantslannaga, nendel tekkisid armastussuhted, mille viljaks oli Jean. Viimane vallaslapsena sai ema perekonnanime. Ema oli talle saladuse avaldanud alles 1952. a. Hitleri kammerteener Heinz Linge seletas omalt poolt ajakirjandusele, et 1940. a. oli Hitler lasknud Prantsusmaal oma poega otsida.

NEW YORK — Rassismi USA-s katsuvad liberaalid likvideerida koolilaste sundbussidamistega, kvoodimäärade kehtestamisega õppeasutustesse vastuvõtmisel ning tööle värbamisel, valgete elamisrajoonide segilöömisega mustade sissepaigutamise teel jne., kuid rassism on siiski sügavamini juurdunud ning näib, et sellest võib vabaneda vaid pika aja kestel rahva ümberkasvatamise teel. Näiteks teatavad ajalehed, et USA sõjalistes üksustes on tihti raskeid kokkupõrkeid neegrite ja valgete vahel. Okinaval kehtestati hiljuti isegi sõjaseisukord, kuna neegrid lõikasid valgetel sõduritel raseerimisteradega näod lõhki. Samas oli kaks neegrit röövinud valgelt 50 dollarit. Esines ka lööminguid valgete ja mustada vahel.

PEKING — W. Shakespeare'i „Midsummer Night's Dream" on esimene maailmakuulsa näitekirjaniku töödest, mis tuleb müügile hiinakeelses tõlkes, pärast 1960-ndail aastail toimunud kultuurirevolutsiooni. Tõenäoliselt valiti see süütu fantaasia noorest armastusest põhjusel kuna see on väba poliitikast.

NEW YORK — Flushingi loomaaiast pääsest lahti kari hunte, kes murdsid maha vähemalt kaks hirve ja kaks parti. Kogu loomaaed sattus paanikasse ja loomi oli raske rahustada. Hundid püüti paar päeva hiljem kinni.

PORTLAND — Nagu enamus naisi, on Cora Durbin jätkanud oma vanuse kohta valeandmete andmist. Ta tähistas äsja oma sünnipäeva ja alles pärast seda ütles, et ta on tõeliselt 10 aastat vanem kui oli teada. Ta ütles, et ta tunneb end natuke paremini 91-aastasena, kui et olla 101 aastat vana.

NEW YORK — New Yorgi juudid ei ole rahul Carteri Lähis-Ida poliitikaga, näitab „Daily News'i" poll. 41% juute, kuid ainult 7% mitte-juute, arvas et Carter pooldab araablasi. 71% juute (42% mitte-juute) arvas, et Carteri poliitikat on mõjutanud Lähis-Ida õli.

BLACK EAGLE — Üks liige Jim Smocki perekonnast oli eriti tänulik äsjasel lõikuspüha puhul. Nende armastatud kass oli kadunud halloween ööl. Kass oli kogemata suletud perekonna toidukasti kui nad olid teinud sel puhul väljasõidu. Kuigi kaas polnud kolmel nädalal toitu ega vett saanud oli see püsinud elus, pealegi veel heas olukorras. Kui kass varem oli alati valmis väljasõitudeks, siis pärast sellist kogemust hoiab eemale autost.

Täna on juttu

Miks ärkab uus huvi Hitleri vastu?

Soome asjatundjad otsivad vastust põletavale küsimusele

Hoolikamad maailma, eriti just Euroopa, vaatlejad on märganud uue Hitleri-kultuse sündi. Selle tunnusmärke on nähtud Euroopas mitmel pool, küll rock-ooperis, raamatuis, filmides ja ajakirjanduses. Hitleri kultuse ülestõus äratab huvi ja uudishimu peamiselt noorte keskel ja enkõige Saksamaal, kus seni pole Hitlerist räägitud. Ta on olnud „keelatud vili" ja „haisev mustus" rahva eilses päevas.

Millest on tulnud uus huvi Hitleri vastu? Kui Hitleri kultust mõõdetakse matemaatiliselt, siis see on veel vähene, kuid nähtena on see kummaline selletõttu, et taustaks on II maailmasõda. Mida nüüd nähakse mehes, kelle tegevuse järelduseks on 6 miljonit surnud juuti, 22 miljonit langenud sõdurit, 20,5 miljonit surma saanud tsiviilisikut ja suurel määral hävitustööd. Kas on Hitleri kultus ohtlik ja kuhu see võib viia?

Soome riigiteadlane prof. Göran von Bonsdorff ütleb, et Hitler on teaduslikult uuritavana väga huvitav isik.

Tema arvates tuleks täpselt selgitada kuidas Hitleri tegevus ja kolmanda riigi sünd oli omal ajal võimalik. Siia huvialasse ei kuulu tema ihalemine, sest teadus ei taha Hitlerit tõsta aukohale, vaid arvab, et Hitler pole uurimisalusena ohtlik.

Ta ütleb, et ta käis möödunud suvel Münchenis, kus ta nägi ka Joachim C. Festi koostatut kolmetunnilist filmi Hitlerist. Seda filmi vaatasid sakslased uudishimust, et näha kuidas ja mis õieti juhtus. J. C. Fest on kirjutanud 1042-leheküljelise raamatu Hitlerist ja natsismi küsimustest. Teose eesmärk oli selgitada natsismi tausta mitte ainult Saksamaal, vaid kogu selleaegses maailmas.

Festi raamatus kirjeldatakse muuhulgas olukorda Austrias, kus Hitleri võimule tuleku aja' oli kogu rahvast umbes 3% juute.

Viini ülikoolis arstiteaduskonnas oli 19% juute ja õigusteaduskonnas koguni 20%. Juutide suur arv tulenes nende intelligentsist ja soovist jõuda paremaisse ühiskondlikeisse ametitesse. Juutide edu aga tekitas kadedustunnet teiste hulgas.

Prof. Bondsdorff vihjab ka Inglismaal ja Rootsis viimasel ajal olnud rahutusile, mille tekkimise põhjuseks on rassiviha. Näiteks on Inglismaale asunud palju neegreid ja hindusid. Elutase on langenud ja tööpuudus tõusnud.

Need põhjused mõjuvad nüüd samuti nagu omal ajal Saksamaal rahva hulgas natsismi sünni põhjused.

Kui nähakse hitlerismi uuestisündi, tuleb kõigepealt selgitada, kas on tänapäevane Euroopa samade ilmingute osaline, mis võimaldasid 1930-ndail aastail natsismi tõusu. Ta peab seda siiski üsna ebatõenäoliseks, et natsismi saaks kohaldada kusagil arenenud maal. Soomes on uusnatsismi eriti vähe olnud märgata. Turus olevat küll mingi väike pesake, kuid sel pole tähtsust.

Poliitilise ajaloo professor Keijo Korhonen ütleb, et inglise ajaloolane A. J. P. Taylor vajutab sellele ilmingule „keelatud vilja" templi. Tema uurimuse kohaselt huvi selle vastu on tingitud teadmatusest. Kogu II maailmasõja järgse aja on Hitler olnud Saksamaal tabu. Teadmatus moodustab nüüd hea kasvupinna Hitleri vastu tõusvale uudishimule.

Natsismi suhtutakse umbes samal viisil nagu sugupoolte asjadesse. Joonistatakse haakriste käimlate seintele, aga natsistlikeorganisatsioonide liikmete poliitiline mõju on väga väike. Lääne-Saksa valitsusele natsismist rääkimine on keelatud kiuslik asi. Uusnatsid omalt poolt saavad kasu, mida rohkem hitlerismiga seoses olevaid asju massmeedias puudutakse. Teadmatusele ja sellest tekkivale uudishimule lisaks Hitleri isiku väärtustamine võib viia sensatsioonide tegemisele ja uute kogemuste otsimisele. Seda esineb kõigis läänemaades. Teadmatus tekitab olukorra, kus kolmanda riigi asjus loodetakse saada kergemini selgust kui seda uuesti kogetakse.

Kas natsismi vastu tekkinud huvi on ohtlik? Prof. Korhonen vastab, et sellele vastamisel oleks siis poliitilist väärtust kui tal oleks küllaldaselt andmeid. Neid tal ei ole. Soomes esinevale natsismile pole ta aga ei kunagi suhtunud tõsiselt, kuna sel pole Soomes kunagi olnud mõjuvõimu.

Hitleri kultuse taassündimise põhjusena on nimetatud peamiselt teadmatust, sellest tekkivat uudishimu ja läänemaades esinevat uue kogemise soovi või sensatsiooni tegemist.

Teadmatuses on põhjust süüdistada kooliõpetust, peamiselt ajaloo õpetamist. Ta ütleb, et ta on alati seletanud oma õpilastele, et sellest pole kasu kui Hitlerit idioodiks nimetatakse või esitatakse hirmutekitavas valguses.

Sellevastu tuleb meil seletada õpilastele kuhu Hitleri tegevus viis, et üle 40 miljoni inimese surid ja sajad miljonid said haavata.

Tuleb näidata kuhu Saksamaa II maailmasõja järel jõudis, mis juhtus Poolas, Prantsusmaal, Venes ja ka Soomes.

Teiseks tuleb teha selgeks Hitleri rassiteooria ja selle hirmsad tulemused, mistõttu 4—6 miljonit juuti surmati gaasikambreis. Need kaks asja tulevad Hitleriga seoses teha selgeks. Kui Hitleri tegevuse karmid tulemused tehakse selgeks õpilasile ja ka täiskasvanuile ja kui nad sellest hoolimata teda pooldavad, peab inimestes enestes midagi viltu olema. Soomes tuleb seda õpetust kindlasti teha. see on soome ajalooõpetaja kohustus, ütleb professor.

Ta ütleb, et ta on mõnikord mõelnud kuidas ta peaks seda õpetama saksa lastele, kelle isad ja vanaisad kuus miljonit juuti hävitasid ja nende kuldhambad sulatasid. See oleks raske ülesanne.

Professor ei usu, et Euroopas oleks praegu sama pinge kui see oli natsismi sünniajal. Alati leidub küll väike grupp selliseid, kes selliselt olukorrale vaatavad. Selleni aga ei vii väiksemad rassirahutused Inglismaal ja Rootsis Need väiksed probleemid pole veel põhjuseks, et natsijahti alustada.

Suurimaks tööde väljapanijaks oli tekstiilesemete müüginäitusel Ella Jostman, keda näeme pildil omakootud kleidis tema poolt valmistatud kardinate ees.

Foto: Vaba Eestlane

VABA EESTLANE

TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—4-ni.

Telefonid: toimetus 364-7521
talitus 364-7675

Toimetajad kodus väljaspool tööaega:
Karl Arro 766-2057
Hannes Oja 481-5316

Kuulutusi võetakse vastu: nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

KUULUTAMINE VABA EESTLASES
on tasuv. ajalehe laialdase leviku tõttu.

Kuulutuste hinnad:

üks toll ühel veerul	$3.25
esiküljel	$3.75
tagaküljel	$3.50

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:

1. Vaba Eestlase talitus
135 Tecumseth Street
Telefon 364-7675
Postiaadress: Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont.
Talitus väljaspool tööaega:
Helmi Liivandi 251-6495

2. Mrs. Leida Marley
149 Bishop Ave.
Willowdale, Ont.
Telefon: 223-0080

„Vaba Eestlases" ilmunud Tommy Tomsoni fotosid saab tellida talitusest või tel.: 423-4558 ja 461-6916.

Riin Rivanool

Turist

Turist tuleb sõnast tuuritama ja tähendab huvireisijat, ajaraiskajat, rändurit või matkajat ja igaüks võib end selle inimliigi alla sobitada, kui vaid tahab. Rahvas, usk, vanus, rass, sugu, rikkus, teadmised ega ükski muu asi siin vahet ei tee, ainult omal tahtmisel tuleb end sinna gruppi sisse lülitada ja töö või äritegevuse pärast reisijat turistide hulka ei loeta.

Üldiselt on teada, et turistisoost rahvaliik on paljunemas, ega ole karta nende kadu, nagu seisavad pikalises väljasuremisohus ja on seega ohustatud inimliikideks kanadalased, eestlased ja mitmed teised vähese juurdekasvuga rahvaliigid.

On teada, et turisti tunneb ära igas paigas ja otsemaid sellest, et ta kannab kaelas kaamerat ja paljudel juhtudel ka binoklit, vahib uudistavalt enda ümber, üles ja alla, ei leia teed ja peab sageli plaani uurima, riietub ebasobivalt ja ilmub välja soojal ajal kampsunis ja külmal ajal lühikestes pükstes, sandaalides ja ölgübaras.

Turisti mõistuses võib mõningail juhtudel tekkida kahtlusi, sest ta oskab esitada lolle küsimusi, vaadelda tähtsusetuid asju ja rumalalt naeratada, kui millestki aru ei saa.

Turist elab ohtlikku elu, sest võõrastes oludes ja tundmatuis kohtades tuleb tal oma ööpaiga ja kõhutäie eest pidada alalist võitlust, et seda olemasoleva olukorraga ja rahakotiga kokku sobitada saaks. Sageli see ei õnnestu, sest eelteadmised kohalikest oludest, hindadest ja üleüldse elamisest ei lähe kokku eelarvete ega kalkulatsioonidega, mis varem tehtud.

Mida siis peale hakata? Mis aitaks?

Öeldakse, et palve. Kõrgemate vägede poole pöördumine on üks hingerahustav asi ja abi saab sellest see, kes usub. Selleks ongi keegi kirja pannud vajaliku ja järgnevana see siin seisab. Abiks neile, kes on hinge- ja ihuhädas ja ei tea mitte, mida oma kimbatuses või teadmatuses ette võtta, aga eeskätt just neile, kel turismireis ees seisab.

TURISTI PALVE:

„Taevane Isa, vaata alla oma alandlike sulaste peale, kes me turistidena oleme määratud rändama siin maa peal, klõpsutades fotosid, saates postkaarte, ostes suveniire ja muud, mida meil vaja ei ole. Palume Sind, valva, et meie lennukit ei hõivataks, et meie pagas kaduma ei jäheks ja et meie kohvrite ülenormi kaalu ei märgataks.

Anna meile oskust oma hotellide õigeks valikuks. Palume, et seal telefonid töötaksid ja nende operaatorid meie keelest aru saaksid ja et post meile meie lastelt teateid ei tooks, mis meid oma ülejäänud reisiosa katkestama sunniksid.

Juhi meid heade ja odavate restoranide juurde, kus vein on söögihinnale sisse arvestatud. Varusta meid tarkusega, et oskaksime anda õige jootraha sellises rahaüksuses, millest meie ise aru ei saa ega selles rehkendada ei oska.

Tee, et kohapealsed elanikud meid armastaksid sellistena, nagu me oleme ja mitte selle järele, mida me sealsel maal nende maiseks heaoluks maksta jõuame.

Anna meile jõudu külastada muuseume, katedraale, kirikuid, paleesid, väljakaevamisi ning varemeid ja anna meile andeks, kui juhtume vahele jätma mõne ajaloolise paiga ja selle asemel väsinult teeme lühikese pealelõunauinaku, sest meie liha on mõder.

Taevataat, hoia meie naisi kõigi nende väljamüükide ja odavate ostude eest, mida nad ei vaja ega või omale sageli lubadagi. Ära saada neid mitte kiusatusse, sest nad ei tea, mida nad teevad.

Kõigeväeline, hoia meie mehi, et nad ei ajaks taga võõramaa naisi ega kipuks neid oma naistega võrdlema. Päästa neid sellest häbist, et nad ööklubides ennast oma käitumisega narriks ei teeks. Eelkõige aga, ära anna neile andeks nende üleastumisi, sest nad teavad väga hästi, mida nad teevad.

Ja kui meie reis möödas on, anna meile võimalus, et me kellegi leiaksime, kes on nõus vaatama meie reisifilme ja kuulama meie reisilugusid, nii et meie vaevarikkad päevad turistidena poleks olnud mitte asjatud.

Seda palume Sult Conrad Hiltoni ja teiste hotelliahelikkude, Thomas Cooki reisiraamatute ja American Express ning Chargexi ostukaartide nimel."

Lisad ja täiendused eeltoodud palvele on teretulnud, sest ei keegi ega mitte ükskõik oska täpselt ette näha, mis kõik kaitsetut turisti ees võib oodata.

Nalja

Ameriklane, sakslane ja venelane veavad kihla, kes suudab kõige kiiremini oma maja üles ehitada.

Kuu aja pärast telegrafeerib ameeriklane:

„Veel 14 päeva ja maja on valmis."

Sakslane telegrafeerib:

„Veel 14 formulari täita ja ma saan kätte ehitusloa."

Venelane telegrafeerib:

„Veel 14 sabasseismist ja ma saan kätte ehitusmaterjali vundamendi jaoks."

Sündmuste kalender

Laupäeval, 17. detsembril kell 8 õ. Eesti Majas Lembitu skautide noorte jõulutants.

Reedel, 23. detsembril Tartu College'is noorte pidu „Jõulud Tartus".

Ilmub ANTS VOMMI teine luuletuskogu

„VARJUD"

Luuletuskogu ilmub hiljemalt veebruaris 1978. Raamat tuleb 240. leheküljeline, esitatud 251 luuletust seitsmes osas. Kujult sarnane „Minu hingele".

Ette tellides toetate autorit kui raamatu väljaandjat ja ettetellijate nimed tuuakse ära raamatu tagaosas „Tabula Gratulatorias".

Ettetellimise hind $7.00. Paluks saata raamatu ilmumiseni aadressil: ANTS VOMM, 122 Barker Ave., Toronto, Ont. Canada — M4C 2N9.